

Päätös

Nro 170/2015/2

Dnro ESAVI/266/04.08/2013

Annettu julkipanon jälkeen
16.9.2015

ASIA Kalojen kasvattaminen verkkoaltaissa meressä Iso Pääskyluodon koillispuolella, Uusikaupunki

HAKIJA Esan Kala Oy

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Esan Kala Oy on saattanut hakemuksen vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 30.10.2013 ja myöhemmin täydentänyt hakemustaan.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 1 momentti sekä ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n 1 momentin 11 c) kohta ja 5 §:n 1 momentin 11 c) kohta

Vesilain 3 luvun 2 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HAKEMUS

Toiminta ja sen sijainti Kaloja kasvatetaan Mannerveden luoteisosassa Uudenkaupungin kaupungin Kettelin kylän yhteisellä vesialueella 895-481-876-1 Iso Pääskyluodon koillispuolella. Laitoksella on kaksi verkkoallasta. Kalojen lisäkasvu on noin 75 000 kg vuodessa.

Voimassa oleva lupa Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 3.7.2006 antamallaan päätöksellä nro 103/2006/3 myöntänyt Esan Kala Oy:lle määräaikaisen käyttöoikeuden verkkoaltaiden pitämiseen Iso Pääskyluodon koillispuolella Kettelin kylän yhteisellä vesialueella 895-481-876-1 ja kalojen kasvattamiseen niissä.

Vaasan hallinto-oikeus on 17.12.2007 antamallaan päätöksellä nro 07/0662/2 osin muuttanut ympäristölupaviraston päätöstä.

Voimassa olevan päätöksen lupamääräysten mukaan verkkoaltaiden yhteenlaskettu pinta-ala saa olla enintään 1 750 m².

Kalankasvatuksessa vuosittain käytettävä rehu saa sisältää enintään 700 kg fosforia ja enintään 5 100 kg typpeä.

Luvan saajan on suoritettava laitoksen käyttö- ja päästötarkkailua sekä tarkkailtava kalankasvatuksen vaikutuksia merialueella Lounais-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla ja vaikutuksia alueen kalakantoihin ja kalastukseen Varsinais-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymällä tavalla. Vaikutustarkkailut voidaan suorittaa yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Lupa ja käyttöoikeus ovat voimassa 31.12.2014 saakka tai kunnes 31.10.2013 mennessä vireille pannusta uudesta hakemuksesta annettu päätös on saanut lainvoiman.

Uuteen lupahakemukseen on liitettävä selvitys varsinaisen kalankasvatus-toiminnan siirtämisestä haitattomampaan paikkaan mahdollisimman lyhyessä määräajassa.

Oikeus alueeseen

Hakija on hakenut vesilain 2 luvun 12 §:n mukaista määräaikaista käyttöoikeutta laitosta varten tarvittavaan noin neljän hehtaarin suuruiseen vesialueeseen Kettelin kylän yhteiseen vesialueeseen 895-481-876-1. Kiinteistön Alakantti 895-481-7-26 osuuden suuruus yhteisestä vesialueesta on 0,020000 / 1,66650 ja tätä vastaava pinta-alaosuus on noin 23 ha.

Hakija on esittänyt maksettavaksi käyttöoikeudesta korvausta 480 euroa vuodessa.

Alueen kaavoitus

Hankkeen vaikutusalueella ei ole voimassa olevaa kaavaa.

Nykyinen toiminta

Laitoksella kasvatetaan kirjolohta. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä saatujen tietojen perusteella kalankasvatuslaitoksen toiminta ja päästöt vuosina 2009–2013 ovat olleet taulukossa 1 esitetyn mukaiset.

Taulukko 1. Tiedot kalankasvatuslaitoksen lisäkasvusta, rehusta ja päästöistä vuosina 2009–2013.

	2009	2010	2011	2012	2013	Keski-arvo
Lisäkasvu (kg/a)	71 000	64 000	82 000	84 000	84 000	77 000
Rehun fosfori (kg/a)	660	580	660	700	690	660
Rehun typpi (kg/a)	5 000	4 400	5 400	5 700	5 600	5 200
Fosforipäästö (kg/a)	380	320	330	360	350	350
Typpipäästö (kg/a)	3 100	2 600	3 100	3 400	3 300	3 100
Rehumäärä (kg/a)	83 000	73 000	92 000	98 000	97 000	89 000
Rehukerroin	1,17	1,13	1,12	1,16	1,15	1,15 ^{*)}
Fosforin ominaispäästö (g/kg/a)	5,3	5,0	4,1	4,3	4,2	4,5 ^{*)}
Typen ominaispäästö (g/kg/a)	44	40	38	40	39	40 ^{*)}

^{*)} painotettu keskiarvo

Hakemuksen mukainen toiminta

Rakenteet	Laitoksella on kaksi verkkoallasta, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on 1 500 m ² ja tilavuus 7 050 m ³ . Altaiden syvyys on 4,7 m. Altaat ankkuroidaan pohjaan ja merkitään merenkulkuviranomaisen hyväksymällä tavalla.
Tuotanto	Kasvatettavien kalojen lisäkasvu on noin 75 000 kg/a. Kalojen ruokintaan käytetään noin 86 000 kg/a kuivarehua, joka sisältää fosforia noin 700 kg/a ja typpeä noin 5 100 kg/a. Kalat ruokitaan atk-ohjatuilla laitteilla. Kuivarehu varastoidaan valmistuspakkauksissa erillisessä varastorakennuksessa.
Jatkokäsittely	Kaloja ei verestetä eikä perata kasvatuspaikalla.
Päästöt ja niiden rajoittaminen	Kalankasvatuksen laskennallinen ravinnepäästö mereen on noin 390 kg fosforia ja noin 3 000 kg typpeä vuodessa. Toiminnasta ei aiheudu haju-, pöly- tai meluhaittaa. Hakemuksen mukainen kalankasvatus vastaa ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP) merialueella.
Jätteet	Kuolleet kalat (noin 2 000 kg/a) kompostoidaan tai käytetään energiatuotannon polttoaineena. Talous- ja pakkausjätteet (noin 400 kg/a) toimitetaan jätehuoltosopimuksen mukaisesti hyötykäyttöön tai käsiteltäväksi tavanomaisen jätteen taikka vaarallisen jätteen käsittelypaikoille.

Ympäristön tila ja hankkeen vaikutukset siihen

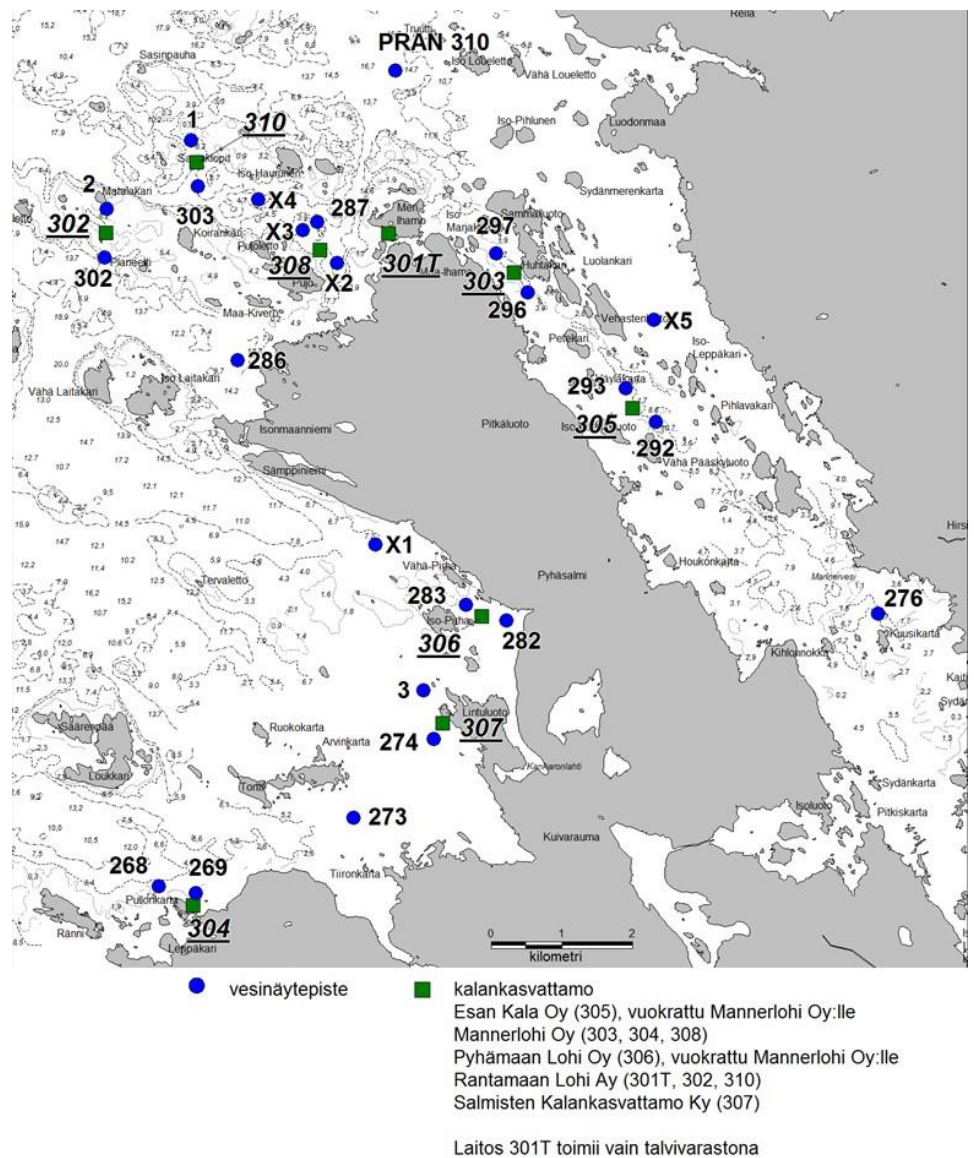
Merialue	Laitos sijaitsee Mannerveden saarivyöhykkeen ja Pitkäluodon välissä Iso Pääskyluodon koillispuolella noin 2,5 km:n etäisyydellä lahden suualueesta. Mannervesi on yhteydessä Selkämereen matalien kynnysten välityksellä. Vesisyvyys laitosalueella on alle 10 m ja lahden suualueella matalampi. Alue kuuluu Selkämeren sisemmät rannikkovedet -rannikkovesityyppiin. Vallitseva virtaussuunta alueella on kaakosta luoteeseen. Mannerveden perukkaan laskee Ihodenjoki, jonka keskivirtaama on noin 1,5 m³/s. Virtauksat Mannervedellä vaihtelevat veden korkeuksien, tuulien ja Ihodenjoen virtaamien mukaisesti. Toinen Mannerveden kalankasvatuslaitos sijaitsee yli kahden kilometrin etäisyydellä Pääskyluodon laitoksesta Huhtakarin länsipuolella.
Kuormitus	Vuosina 2009–2013 Pääskyluodon laitoksen fosforikuormitus on ollut 350 kg/a ja typpikuormitus 3 100 kg/a sekä Huhtakarin kalankasvatuslaitoksen

fosforikuormitus on ollut keskimäärin 190 kg/a ja typpikuormitus 1 700 kg/a. Kalankasvatuksen kuormitus Mannerveteen on ollut 2000-luvulla vähäisempää kuin 1990-luvulla.

Mannerveteen tulee ravinteita lisäksi maaperästä huuhtoutumalla, maa- ja metsätaloudesta sekä haja-asutuksesta noin 300 km²:n alueelta. Hajakuormituksen suuruudeksi on laskettu 5 000–6 000 kg fosforia ja 100 000–150 000 kg typpeä vuodessa. Hajakuormituksen määrä vaihtelee vuosittain huomattavasti sademäärien mukaisesti.

Vesiympäristö

Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy on toteuttanut Esan Kala Oy:n Pääskyluodon kalankasvatustilaston velvoitetarkkailun muiden Pyhämaan merialueen laitosten kanssa yhteistarkkailuna Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailun tavoitteena on seurata kalankasvatuksen vaikutuksia Pyhämaan edustan merialueen tilaan. Yhteistarkkailun havaintopaikkojen sijainti on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Pyhämaan merialueen veden laadun tarkkailututkimuksen havaintopaikat.

Mannervedellä Mannerlohi Oy:n Huhtakarin laitoksen vaikutuksia veden laatuun tarkkaillaan kahdella havaintopaikalla (havaintopaikat 296 ja 297), Esan Kala Oy:n Pääskyluodon laitoksen vaikutuksia kahdella havaintopaikalla (292 ja 293). Vertailunäytteitä otetaan kahdesta paikasta (276 ja X5).

Pitkäluodon edustalla kalankasvatuksen vaikutuksia tarkkaillaan Mannerlohi Oy:n Pujon laitoksen neljällä havaintopaikalla (287, X2, X3 ja X4), Rantamaan Lohi Ay:n Sasinklopin laitoksen kahdella paikalla (1 ja 303) sekä Rantamaan Lohi Ay:n Planeetin laitoksen kahdella paikalla (2 ja 302). Vertailunäytteitä otetaan Pitkäluodon pohjoispuolelta Truutinpauhan havaintopaikalta (Pran 310) ja Pitkäluodon länsipuolelta (286).

Mannerveden ja Pitkäluodon edustan merialueen pintaveden kesäaikaiset kokonaisfosfori-, a-klorofylli- ja kokonaistyyppipitoisuudet sekä pitoisuudet suhteessa vertailualueiden pitoisuuksiin ovat vuosina 2012–2014 olleet taulukoissa 2 ja 3 esitetyn mukaiset

Taulukko 2. Mannerveden edustan vesialueen vedenlaatu vuosina 2012–2014.

Mannervesi	Fosfori		Klorofylli		Typpi	
	µg/l	%	µg/l	%	µg/l	%
Vertailualueet (276 ja X5)	18,4		3,8		340	
Pääskyluodon laitos (292 ja 293)	20,3	+10	4,6	+21	360	+6
Huhtakarin laitos (296 ja 297)	20,6	+12	4,1	+8	350	+3

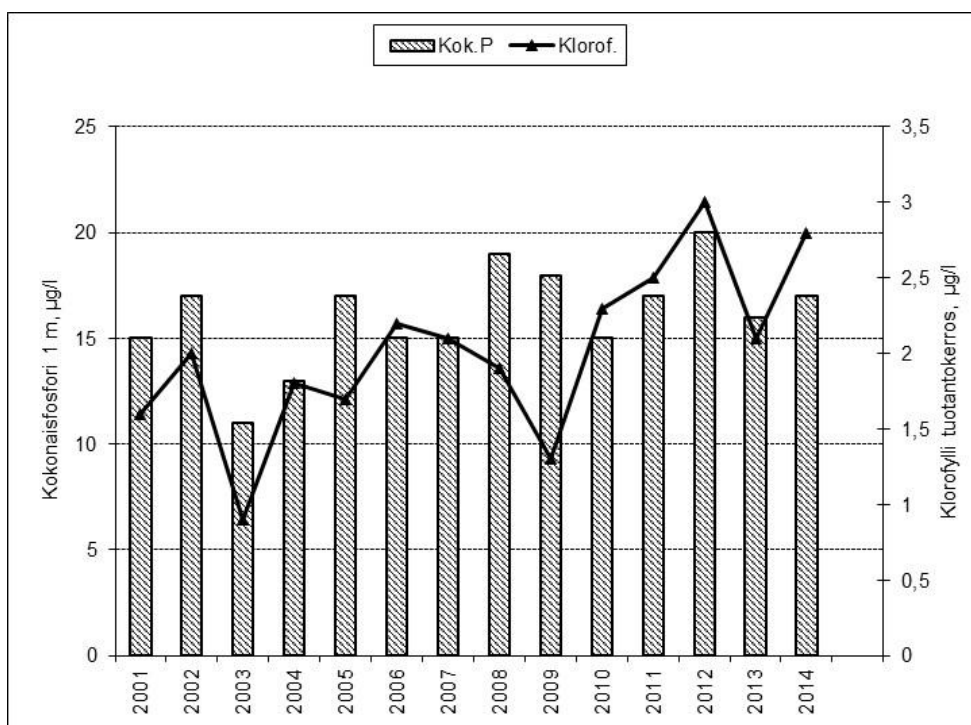
Taulukko 3. Pitkäluodon edustan vesialueen vedenlaatu vuosina 2012–2014.

Pitkäluodon edusta	Fosfori		Klorofylli		Typpi	
	µg/l	%	µg/l	%	µg/l	%
Vertailualue (Pran 310)	18,2		2,5		290	
Planeetin ja Sasinklopin laitokset(1,303,2 ja 302)	16,8	-8	2,5	0	280	-3
Pujon laitos (287,X2,X3 ja X4)	18,0	-1	2,6	+4	290	0
Vertailualue (286)	17,8	-2	2,6	+4	290	0

Mannervedellä Huhtakarin kalankasvatuslaitoksen ravinnepäästöt ovat nostaneet laitoksen lähialueilla fosforipitoisuutta keskimäärin 12 % ja tyyppipitoisuutta 3 % ja Pääskyluodon laitoksen päästöt vastaavasti 10 % ja 6 % vertailualueisiin verrattuna. Päästöjen vaikutus levämääriä mittaavaan klorofyllipitoisuuksiin on ollut suurempi. Huhtakarin laitoksen alueella nousu on ollut 8 % ja Pääskyluodon laitoksella 21 %.

Pitkäluodon edustan laitosten päästöt eivät ole näkyneet pintaveden keskimääräisissä ravinnepitoisuuksissa. Pujon laitoksen alueella levämäärä (klorofyllipitoisuus) on ollut jonkin verran suurempi kuin Truutinpauhan vertailualueella. Laitoksen eteläpuolisella vertailualueella (286) rannikon läheisyydessä klorofyllipitoisuus on ollut vastaavalla tavalla ollut koholla.

Laitosten päästöt ovat vaihdelleet 2000-luvulla vuosittain vain vähän. Rannikon tuntumassa fosforipitoisuudet vaihtelevat vuosittain maa-alueilta tulevan fosforikuormituksen ja klorofyllipitoisuudet kasvukauden olosuhteiden mukaisesti. Kuvassa 2 on esitetty vertailualueena toimivan Truutinpauhan fosfori- ja klorofyllipitoisuuden vaihtelu vuosina 2001–2014.

Kuva 2. Truutinpauhan (Pran 310) pintaveden a-klorofylli- ja fosforipitoisuudet kesä-syyskuussa 2001–2014

Truutinpauhan alueella varsinkin levämäärä (klorofyllipitoisuus) on ollut selvästi suurempi kuin aiemmin. Rannikkoalueen yleinen rehevöityminen on lisääntynyt valumille ja leville suotuisina vuosina. Sekä fosfori- että klorofyllipitoisuudet vaihtelevat vuosittain huomattavasti.

Fosfori- ja klorofyllipitoisuuden mukaan Pitkäluodon edustan merialue on yleensä ollut lievästi rehevällä tasolla sekä Mannervesi lievästi rehevän ja rehevän rajoilla. Rehevintä vesi on ollut Mannerveden laitosten lähialueilla.

Pohjan läheinen happipitoisuus on ollut hyvä kaikilla havaintopaikoilla.

Pintaveden vuoden 2014 ravinne- ja klorofyllipitoisuuksien sekä näkösyvyyden perusteella tehdyn ekologisen luokituksen mukaan Pitkäluodon merialue on luokiteltu pääosin hyväksi ja Mannervesi pääosin tyydyttäväksi.

Levämäärien (klorofyllipitoisuus) mukaan arvioiden lähes koko alue on ollut ekologisessa luokassa tyydyttävä. Luokittelun tulokset on esitetty kuvassa 3.

	P	N	Klor	näkösyvyys
Sisemmät rannikkovedet				
268	17	300	3,2	4,6
269	18	300	3,5	3
273	<u>16</u>	300	3,2	4,3
274	18	330	2,9	3,8
3	<u>20</u>	330	2,9	3
282	21	340	4,1	3
283	19	340	3,6	2,7
X1	16	290	2,5	4,8
286	<u>16</u>	280	3,1	5,1
X2	17	290	2,9	4,3
X3	17	290	3,0	4,1
X4	<u>16</u>	300	3,1	4,4
287	<u>16</u>	290	3,0	4,2
297	21	350	4,0	<u>2,4</u>
296	21	360	3,7	2,2
X5	17	350	4,0	3,1
293	<u>20</u>	<u>380</u>	5,0	2,3
292	<u>20</u>	360	5,0	2,5
276	19	370	3,9	2,5
Ulommat rannikkovedet				
2	16	290	3,0	4
302	16	290	3,4	4,9
1	16	300	3,0	4,8
303	16	290	2,8	4,9
Pran 310	17	310	2,8	4,7

Luokka:

Erinomainen

Hyvä

Tyydyttävä

Välttävä

Huono

Tulos on kahden luokan rajalla

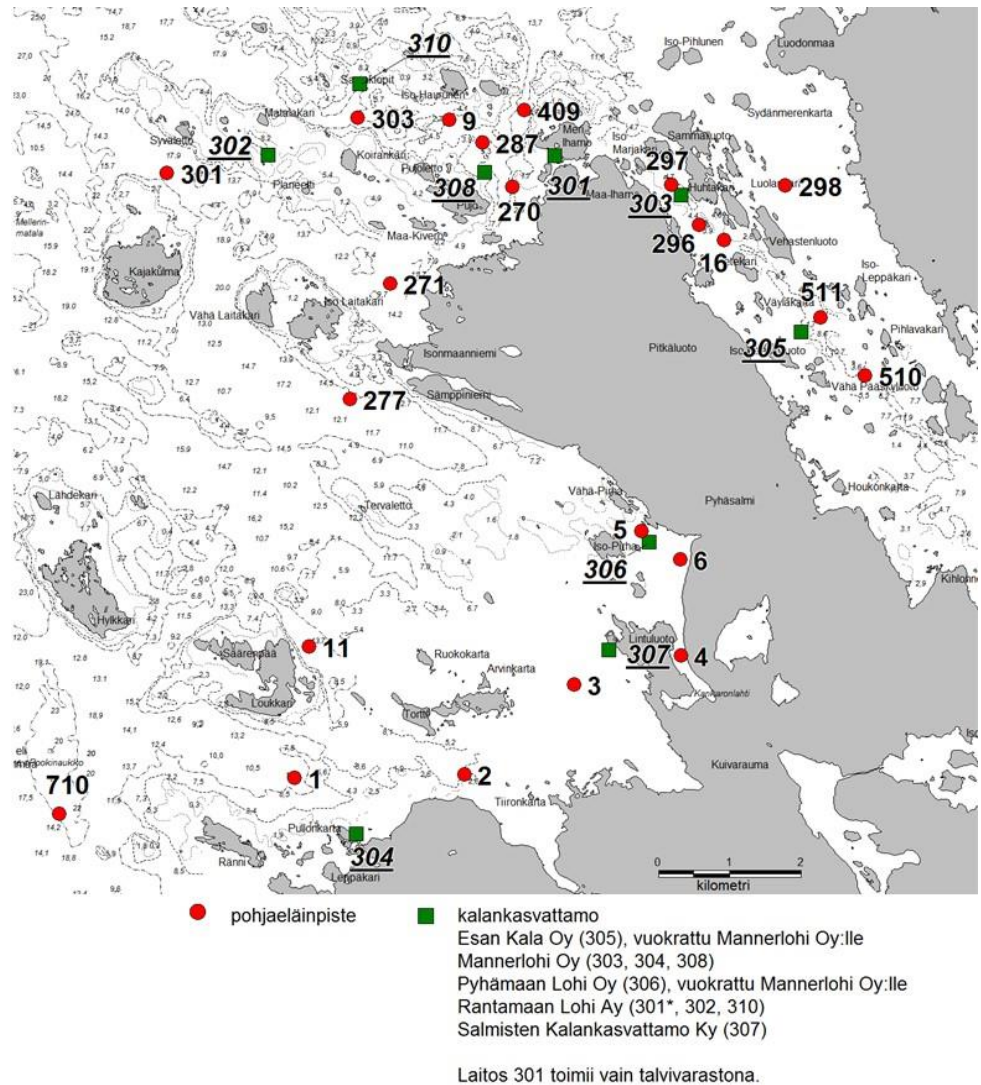

xx

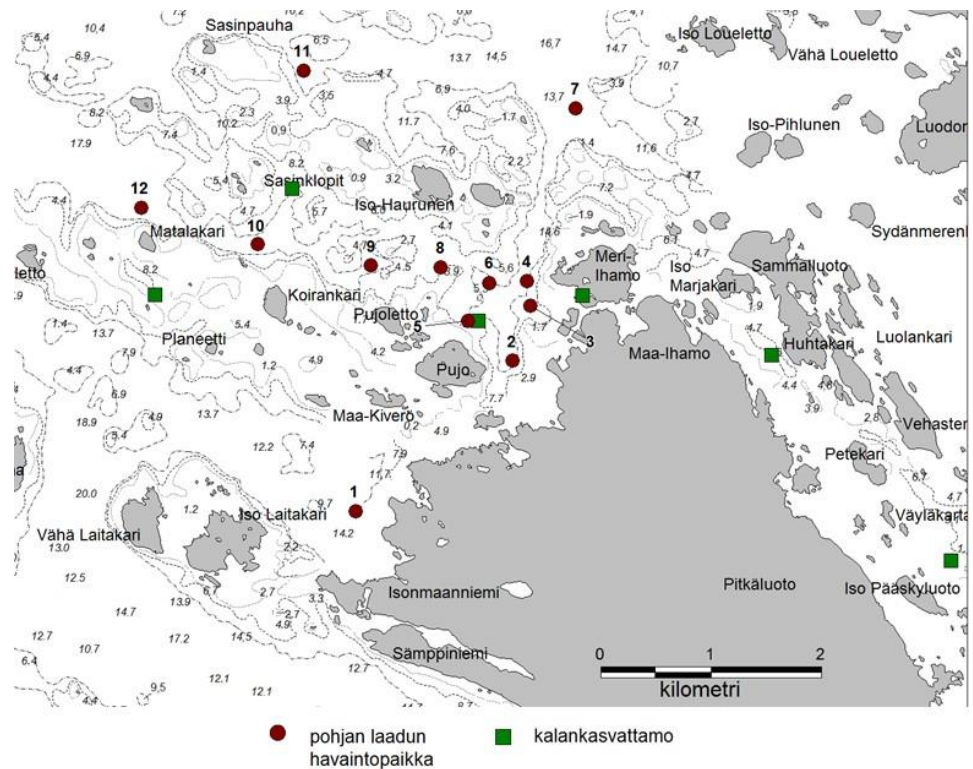
Kuva 3. Pyhämaan merialueen fosforipitoisuudet (P), typpipitoisuudet (N), klorofyllipitoisuudet (Klor) ja näkösyvyys (m) sekä havaintopaikkojen ekologinen luokitus vuonna 2014

Pohja ja pohjaeläimistö

Pyhämaan merialueen tarkkailun mukainen pohjaeläintutkimus on tehty vuonna 2012 (kuva 4) ja pohjan laadun tutkimus Pitkäluodon edustalla vuonna 2014 (kuva 5).

Kuva 4. Pyhämaan merialueen pohjaeläintutkimuksen havaintopaikat vuonna 2012

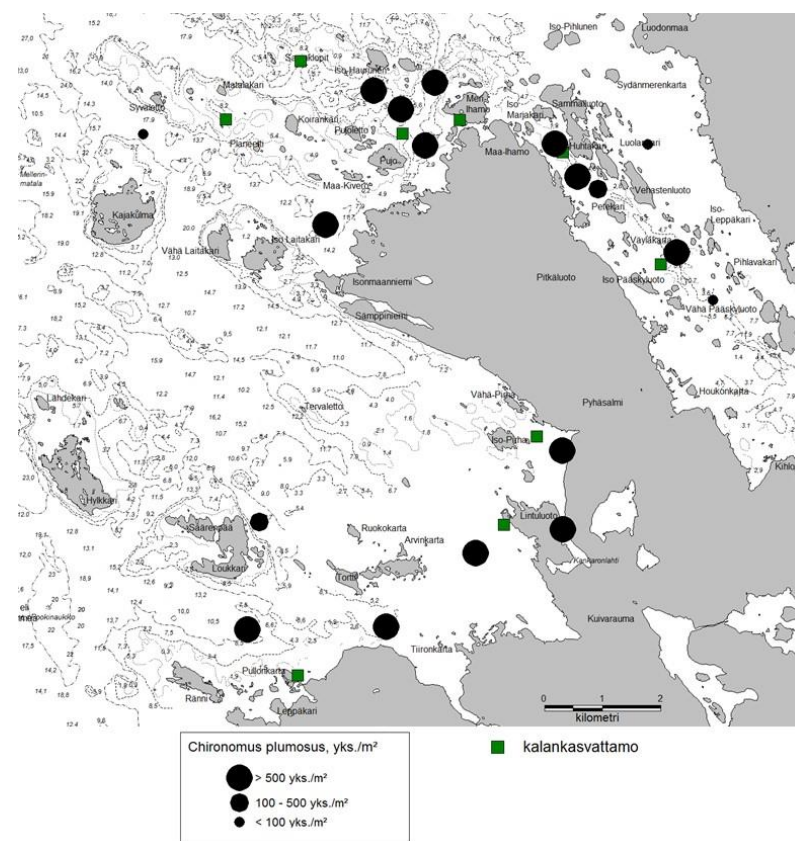

Kuva 5. Pyhämaan merialueen pohjan laadun havaintopaikat vuonna 2014

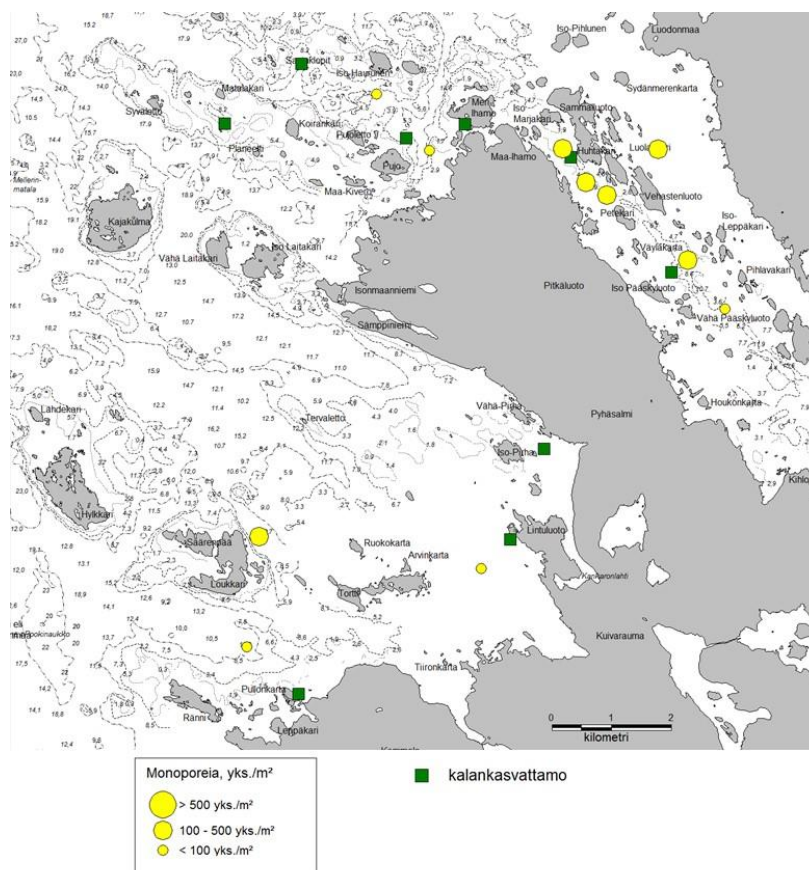
Pehmeiden pohjien osuus vähenee siirryttäessä Mannervedeltä avomerelle päin. Sasinklopin ja Planeetin alueella pohja on laajalti soraista ja kivistä eroosiopohjaa. Pohjien happitilanne on ollut hyvä lukuun ottamatta Pitkäniemen edustan syvännepaikkoja, joissa harmaassa pohjassa on ollut ajoittaisesta hapenpuutteesta kertovaa rikkivedyn hajua. Muualla pohjan pinta on ollut pinnaltaan hapekasta ruskeaa sedimenttiä. Laitosten selviä pohjaa heikentäviä vaikutuksia ei ole voitu todeta.

Surviaissääsken *plumosus*-toukat ilmentävät pehmeiden pohjien likaantumista. Kuvassa 6 on esitetty surviaissääsken lukumäärätiedot vuonna 2012. Surviaissääskiä tavattiin lähes kaikilla havaintopaikoilla, eniten rannikon ja kasvatusalueiden läheisyydessä. Vastaavasti puhdasta pohjaa ilmentävät valkokatkat. Valkokatkojen yleisyys on esitetty kuvassa 7. Valkokatkoja tavattiin samoilta pehmeiltä pohja-alueilta kuin surviaisen toukkia, varsinkin Mannervedellä.

Kalankasvatus lisää pohjan orgaanista kuormitusta ja samalla lisää pohja-eläimistön mm. surviaisen toukkien määrää. Alueella ei ole ollut hapettomia pohjia, joista pohjaeläimistö puuttuisi kokonaan.

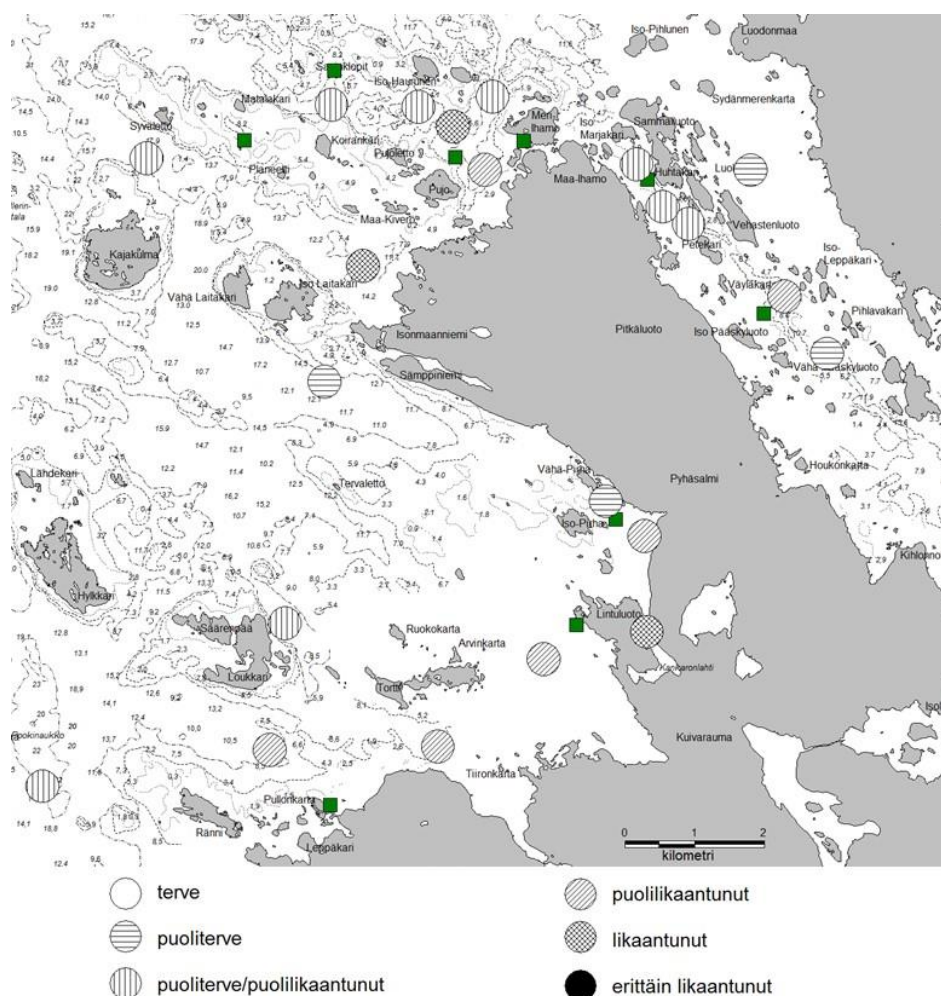
Kuva 6. Surviaissääsken toukkien esiintyminen Pyhämaan merialueella vuonna 2012.

Kuva 7. Valkokatkan esiintyminen Pyhämaan merialueella vuonna 2012

Vuoden 2012 pohjaeläinselvityksen mukainen pohjan luokitus on esitetty kuvassa 8. Pääosin pohjat luokiteltiin puoliterveksi/puoliliikaantuneiksi. Mannervedellä vertailualueiden pohja oli luokassa puoliterve, Huhtakarin laitoksen alue luokassa puoliterve/puoliliikaantunut. Huonoin tilanne oli Pääskyluodon laitoksen alueella, jossa pohja oli puoliliikaantunut.

Pitkäluodon edustalla pohja oli pääosin puoliterve/puoliliikaantunut. Pujon laitoksen syvänteessä pohja oli likaantunut ja mantereen puoleisella havaintopaikalla puoliliikaantunut. Pitkäluodon edustan vertailualueen syvänpohja luokiteltiin myös likaantuneeksi. Pohjien tilaa on heikentänyt kalan- kasvatuksen päästöjen lisäksi myös yleinen rehevöityminen.

Kuva 8. Pyhämaan merialueen pohjan tila syksyllä 2012

Kalasto

Alueella esiintyvät saaristo- ja rannikkoalueelle tyypilliset kalalajit. Kalan- kasvatus ei heikennä alueen kalakantoja.

Luonnonsuojelualueet ja hankkeen vaikutukset niihin

Pitkäluodon edustalla sijaitsee Uudenkaupungin saariston Natura-alue F10200072, joka on sisällytetty Natura-verkostoon sekä luontodirektiivin että lintudirektiivin perusteella. Kalankasvatus ei heikennä alueen luontoarvoja.

Vesienhoitosuunnitelma

Alue kuuluu Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueeseen. Vesienhoidon tavoitteena on turvata Pitkäluodon edustan merialueen hyvä ekologinen tila ja saavuttaa Mannerveden alueella hyvä veden ekologinen tila viimeistään vuonna 2027. Kalankasvatus ei vaikeuta vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista.

Alueen käyttö ja hankkeen vaikutukset siihen

Kalastus	Laitoksen vaikutusalueella harjoitetaan tavanomaista rannikkokalastusta. Kalankasvatuksella ei ole vaikutusta kalastukseen.
Vesiliikenne	Verkkoaltaista ja kasvatustoiminnasta ei ole haittaa veneliikenteelle.
Virkistyskäyttö	Kalankasvatus ei vaikeuta alueen vakinaisten eikä vapaa-ajan asuntojen virkistyskäyttöä.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Kalankasvatustoiminnan tarkkailua tehdään voimassa olevien lupamääräysten ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ohjeiden mukaisesti.

Kalankasvatuksen ympäristövaikutuksia tarkkaillaan luvan haltijan kustannuksella Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n 4.2.2014 päivämäärän ja Lounais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

Laitoksen siirtäminen Pääskyluodon laitoksella on kasvatettu kalaa vuodesta 1985 lähtien. Laitoksen päästöt ovat 1990-luvun alusta lähtien merkittävästi vähentyneet.

Kalankasvatuksen siirtämiseksi sijainninohjaussuunnitelman mukaisille paikoille käynnistettiin vuonna 2004 selvitys. Hankkeen loppuraportti valmistui vuonna 2007. Raportin mukaan keskittämiseen esitettiin Pujon saaren koillispuolista aluetta, ja kasvatuksen siirtämiseksi Pujon alueelle haettiin lupaa. Hakemus peruttiin myöhemmin vastustuksen takia.

Kalankasvatus voidaan keskittää Pujon alueelle. Keskittäminen edellyttää, että siirto tapahtuu kohtuullisen ajan kuluessa ja tätä koskevassa ympäristöluvassa otetaan huomioon eri laitosten kasvatusmäärät yhdistettyinä samaan lupaan.

Kalankasvatuksen keskittämistavoitteista huolimatta Mannervedellä tulisi voida säilyttää kaloja talvella jää- ja sääoloista johtuen nykyisen luvan mukaisesti.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädettyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Uudenkaupungin kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 24.11.2014. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut -ryhmältä, Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Liikenneviraston meriväyläyksiköltä ja Uudenkaupungin kaupungilta.

Kuulutus on lähetetty erikseen tiedoksi asiakirjoista ilmeneville viranomaisille ja asianosaisille.

Lausunnot

1) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Arvio hankkeen vesistövaikutuksista

Uudenkaupungin saariston pohjoisosassa Pyhämaan Pitkäluodon edustan merialueella toimii kolme ja Mannerveden puolella kaksi kalankasvatusta. Lupaa hakevista kolmesta laitoksesta Pujon laitos sijaitsee noin 800 m:n päässä Pitkäluodon kärjestä ja Mannerveden puolella toimivat Mannerlohi Oy:n Huhtakarin ja Esan Kala Oy:n Iso Pääskyluodon laitokset saarten suojaamina aivan Pitkäluodon rannikon tuntumassa. Kaksi muuta, ulompaa olevaa laitosta sijaitsevat noin 3 km:n päässä Pitkäluodon kärjestä paremman veden vaihtuvuuden piirissä.

Kaikki laitokset sijaitsevat alueella, jossa veden syvyys on alle 10 m ja aluetta luonnehtivat matalikot, karikot sekä kynnykset. Alueella on ainoastaan kaksi syvempää vesialuetta.

Pitkäluodon merialuetta kuormittavien viiden laitoksen yhteenlaskettu kuormitus on ollut keskimäärin 1 500 kg/a fosforia (1 200–1 750 kg) ja 12 250 kg/a typpeä (10 500–13 500 kg) vuosina 2009–2013.

Mannerveteen laskevan Ihodenjoen laskennallinen kuormitus on VEMALA-kuormitusmallin mukaan 4 500 kg/a fosforia ja 130 000 kg/a typpeä. Kuormitusta tulee lisäksi jonkin verran talvivarastointilaitoksesta, maa- ja metsätaloudesta sekä vapaa-ajan ja haja-asutuksesta. Kahden perkaamon vedet johdetaan viemäriverkkoon.

Pyhämaan merialue kuuluu vesienhoidossa Selkämeren sisemmät rannikovedet -rannikkovesityyppiin.

Pyhämaan merialueen veden laadussa suurimmat muutokset ovat tapahtuneet kokonaisfosfori- ja klorofyllipitoisuudessa sekä veden kirkkaudessa. Viimeisen 30 vuoden aikana sekä kokonaisfosfori- että klorofyllipitoisuudet ovat kasvaneet ja näkösyvyys on heikentynyt. 2000-luvulla pitoisuuksien kasvu on kuitenkin pysähtynyt.

Ekologisen luokituksen mukaan Pitkäluodon edustan merialue kuuluu hyvään luokkaan kuten lähes koko Selkämeri ja Mannervesi tyydyttävään luokkaan. Mannerveden tila heikkeni hyvästä tyydyttäväksi vesienhoidon toisella suunnittelukaudella. Tämä ei johtunut varsinaisesta tilan heikkenemisestä, vaan käytettävissä olleesta laajemmasta luokitteluaineistosta. Vesienhoidon tavoitteena on turvata Pitkäluodon edustan merialueen hyvä ekologinen tila ja saavuttaa Mannerveden alueella hyvä veden ekologinen tila viimeistään vuoteen 2027 mennessä.

Kalankasvatuksen vaikutuksia Pyhämaan edustan merialueen tilaan seurataan vuosittain tehtävillä veden laadun ja määrävuosin tehtävillä päällyksien ja pohjaeläinten tarkkailututkimuksilla.

Veden laatua laitosten lähellä on tutkittu vuosittain. Pintaveden kesäaikaisten kokonaisfosforipitoisuuksien vuosikeskiarvot vaihtelivat Pitkäluodon edustalla 16–19 µg/l vuosina 2006–2013. Klorofyllipitoisuus vaihteli vastaavasti 1,3–3,8 µg/l ja näkösyvyys 3,0–5,5 m. Pitoisuudet olivat Pujon laitoksen lähellä yleensä vähän korkeammat kuin vertailualueilla ja näkösyvyys sama tai vähän huonompi kuin vertailualueilla.

Mannerveden puolella laitosten lähellä kokonaisfosforipitoisuus oli 14–25 µg/l, klorofyllipitoisuus 2,0–6,5 µg/l ja näkösyvyys 1,5–3,2 m. Vertailualueella kokonaisfosfori- ja klorofyllipitoisuudet olivat vähän pienempiä ja näkösyvyys oli sama.

Laitoksia ympäröivän merialueen veden laadussa ei ole tapahtunut olennaista muutosta 2000-luvulla.

Vesienhoidon ekologisen luokittelun mukaan hyvässä luokassa olevan sisemmän Selkämeren rannikkoalueen kokonaisfosforipitoisuus tulisi olla enintään 20 µg/l ja klorofyllipitoisuus 2,7 µg/l sekä näkösyvyys vähintään 3,3 m.

Laitoksen vaikutuksia päällyksilevästöön on tutkittu viimeksi vuosina 2002, 2007 ja 2010. Klorofyllipitoisuudet ovat vaihdelleet huomattavasti eri tutkimuskertojen välillä, mutta suurimmat pitoisuudet on usein mitattu Pyhämaan kärjessä Pitkäluodon edustalla. Vuonna 2010 suurimmat erot kalankasvatustilastojen lähialueiden ja vertailualueiden välillä olivat Pitkäluodon ja Pyhämaan eteläpuolella Kammelan alueilla toisella jaksolla.

Pohjaeläintutkimuksia on tehty Pyhämaan edustan merialueella vuosina 1996, 2001 ja 2006. Viimeisessä tutkimuksessa vuonna 2012 Pitkäluodon edustan pohjat luokiteltiin puoliliikaantuneiksi tai liikaantuneiksi. Ulompana olevat pohjat olivat puoliterveitä/ puoliliikaantuneita.

Mannerveden pohjaeläinasemien pohjista Huhtakarin laitoksen läheisyydessä olevien pohjien tila oli heikentynyt puoliterveestä puoliterveeksi/puoliliikaantuneeksi. Pohjien tilan heikkeneminen johtui pääasiassa hapettomuutta sietävien *Chironomus plumosus* -surviaissääsken toukkien lisääntymisestä. Pohjien hapettomuus ilmeni myös Pujon laitoksen lähellä itämerensimpukan (*Macoma balthica*) epäyhtenäisenä kokojakaumana.

Pohjien huono tila selittyy osittain kasvatuspaiikalla vallitsevalla veden huonolla vaihtuvuudella. YVA Oy:n laatiman veden laatu- ja virtausmallin mukaan esimerkiksi 5 m/s puhaltavalla etelätuulella virtaukset Pyhämaan Pitkäludon edustalla rannikon tuntumassa ovat lähes olemattomia ja selvästi vähäisempiä kuin Kajakulman länsi- ja itäpuolella (Virtausmalli Pyhämaan edustalle kalankasvatuksen paikanvalintaan, 18.12.2006). Mallia tukee myös vuonna 2014 tehty pohjan laadun tutkimus, jossa kolmesta uloimasta pohjan laadun asemasta ei saatu kovien pohjien takia lainkaan näytteitä, vaikka nämä asemat olivat tutkimusalueen syvimmät. Tutkimus osoittaa eroosiopohjien alkavan noin 3 km:n päässä Pitkäludosta ja tätä lähempänä olevat pohjat ovat sijainnista riippuen joko eroosio- tai sedimentaatiopohjia.

Pitkäludon edustan matalilla vesialueilla on ratkaiseva merkitys virtausten voimakkuuteen ja suuntautumiseen. Hidastuvat ja hitaat virtaukset heikentävät veden vaihtumista ja saavat aikaan kalankasvatuksesta tulevan orgaanisen aineksen laskeutumisen pohjalle. Aines peittää alleen monivuotista kasvillisuutta ja sinisimpukoita ja sen hajottaminen kuluttaa sedimentin ja pohjanläheisen veden happivarjoja. Rehevöityvistä pohjista hyötyvät yksivuotiset rihmalevät, jotka tukahduttavat monivuotista kasvillisuutta kasvu- tojensa alle.

Yhteenvetona kalankasvatuksen vesistövaikutuksista Pyhämaan merialueella voidaan todeta, että vaikutukset ovat selvimmin nähtävissä pohjien tilassa. Alueella olevat matalan veden kynnykset rajoittavat veden vaihtuvuutta ja pohjat ovat pääsääntöisesti laitosten lähellä huonommassa tilassa kuin vertailualueilla. On myös todennäköistä, että osa Pujon laitoksen kuormituksesta kohdistuu Mannerveteen erityisesti Maa-Ihamon edustalla. Mannerveden puolella veden vaihtuvuus on heikkoa, minkä takia Mannerlohi Oy:n Huhtakarin ja Esan Kala Oy:n Iso Pääskyludon laitoksista tulevalla kuormituksella on matalalla merialueella suuri paikallinen merkitys. Sedimentaation vaikutukset rakkoleväpohjilla ovat näkyneet sukeltamalla ja vedenalaiskameralla tehdyissä tutkimuksissa. Kalankasvatuksen jatkaminen nykyisillä suojaisilla, veden vaihtuvuudeltaan rajoittuneilla alueilla, on tällä hetkellä ristiriidassa vesienhoidon tavoitteiden kanssa.

Erityisalueet

Pujon laitos sijaitsee Uudenkaupungin saariston Natura-alueella FI0200072, joka on sisällytetty Natura-verkostoon sekä luontodirektiivin että lintudirektiivin perusteella. Alue sijaitsee linnustollisesti rikkaan Uudenkaupungin saariston pohjoisosassa Pyhämaan Pitkäludon luoteispuolella. Lä-

himmät merkittävät lintusaaret sijaitsevat noin 500 m suunnitellusta laitoksesta länteen (Kotokallio–Pujonletto). Alueella pesii uhanalaislajistoa.

Luontodirektiivin ja alueen suojeluperusteena olevista luontotyypeistä merkittävin on riutat (1170). Nämä rakkolevän ylläpitämät eliöyhteisöt ovat Itämeren monimuotoisimpia. Luontotyyppi esiintyy yleisenä myös Uudenkaupungin saariston Natura-alueella, mikäli pohjan laatu ja vesisyvyys ovat sopivia ja aallokon vaikutus riittävä estämään rihmalevien ja putkilokasvien valtaan pääsyn.

Selkämerellä yleisestä rehevöitymisestä aiheutuneet haittavaikutukset ovat toistaiseksi melko vähäisiä Uudenkaupungin saariston Natura-alueella. Luontotyypin riutat edustavuuden muutokset liittyvät laajemmalti vesien yleiseen tilaan. Ravinteiden voimakas lisääntyminen alueellisesti ja sen aiheuttama rehevöityminen voi olla merkittävä uhka tälle luontotyyppille.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on teettänyt VELMU-hankkeen yhteydessä vedenalaisia luontotyyppi-inventointeja Pyhämaan Pitkäluodon edustalla vuonna 2012. Pujon kalankasvatuslaitoksen Naturaan kuulualta lähialueelta on havaittu pohjan sedimentoitumista ja alueen levälajisto on heikkokuntoista ja laikuttaista. Pitkäaikainen vesistökuormitus on heikentänyt alueen rakkolevä-, punalevä- ja sinisimpukkayhteisöjä. Avomerelle päin siirryttäessä pohjat ovat sedimenteistä vapaita ja lajisto runsasta ja hyvävointista.

Alueen virtaukset kulkevat Pitkäluodon ympäri Mannervedelle. Pujon laitoksen vaikutukset ulottuvat lahdelle ja sekoittuvat Iso Pääskyluodon ja Huhtakarin laitosten vaikutuksiin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edellyttää, että lupakäsittelyn yhteydessä Natura-alueella sijaitsevan Pujon laitoksen osalta tulee laatia vähintään Natura-arvioinnin tarveharkinta, huomioiden myös alueen muiden päästölähteiden yhteisvaikutukset. Tarveharkinnasta tulee pyytää lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja tarvittaessa arviointia tulee täydentää luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisella Natura-arviolla, mikäli on todennäköistä, että hankkeella merkittävästi heikennetään alueen suojeluperusteita ja erityisesti Natura-alueella olevia riuttoja (1170).

Vakituinen asutus ja kesäasutus laitoksen läheisyydessä

Kahden kilometrin säteellä sijaitsee kaikkiaan 16 vakituista asuinrakennusta ja 94 vapaa-ajanrakennusta.

Vastuualueen kannanotto

Mikäli lupa myönnetään, kalankasvatustoiminnan vaikutusten seurantaan tulee sisällyttää tarkkailu lähialueiden Natura-luonnonarvoihin. Erityisesti luonnonarvojen tarkkailu pitää kohdentaa luontodirektiivin luontotyypin riutat (1170) tilaan.

Hakemuksen liitteenä olevien karttojen osoittamilla paikoilla kalan- kasvatukseen käytettävien verkkoalaiden pinta-ala saa olla yhteensä enintään 1 500 m².

Kalojen ruokintaan käytettävien rehujen fosfori- ja typpisisältöjä tulisi pienentää nykyisestä.

Lisäksi vastuualue on tehnyt esityksen lupamääräyksiin sisällytettävistä muista seikoista.

Ympäristölupa tulisi myöntää siten, että se on voimassa toistaiseksi. Luvan saajan tulee jättää hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi 10 vuotta sen jälkeen, kun tämä vireillä oleva päätös on saanut lainvoiman.

Hankkeessa on otettu huomioon Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteet vuoteen 2015.

2) Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunta

Toiminta ei saa heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi alue on tarkoitettu. Kalankasvatusaltaat on varustettava siten, etteivät kalaa saalistavien direktiivilajien yksilöt saalista altailla tai saalistaessaan vahingoitu.

Laitoksen jätehuollossa on noudatettava Uudenkaupungin jätehuoltomääräyksiä. Tiedot kuolleiden kalojen välivarastoinnista ja kompostoinnista on esitetty puutteellisesti. Hakemuksessa ei käy ilmi kompostoinnin asianmukaisuus tai riittävyys eikä kalajätteen välivarastointi ennen energiatuotannon polttoaineeksi toimittamista.

Kalanviljely sijainninhjauksen vaikutukset Uudenkaupungin Pyhämaalla -raportin, hallinto-oikeuden päätöksen sekä perustelujen ja vesitutkimusraporttien perusteella sekä Esan Kala Oy:n oman sijainninhjaussuunnitelman perusteella Iso Pääskyluodon laitos tulee muuttaa talvisäilytyspaikaksi, eikä sitä pidetä jatkossa teurastuotannossa. Teurastuotanto on siirrettävä kokonaisuudessaan esimerkiksi Mannerlohi Oy:n Pujon laitokselle. Mikäli Pujon laitoksen tuotanto oleellisesti nousee lähilaitosten teuraskalatuoannon siirtyessä sinne, tulee Mannerlohi Oy:n arvioida vaikutukset Natura-alueen luontoarvoihin.

3) Liikenneviraston meriväyläyksikkö, Turun toimipiste

Verkkoaltaat tulee tarvittaessa merkitä kalanpyydysten merkinnästä kalastuslaissa annettujen ohjeiden mukaisesti. Altaat on varustettava tarpeen mukaan joko heijastimella tai valolaitteilla kalanpyydyksissä käytettävistä valomerkeistä annetun asetuksen (16.7.1954/338) mukaisesti pimeässä havaitsemista varten. Verkkoalaiden mahdolliset valot eivät saa sekaantua merenkulun turvalaitteiden valoihin.

Luvan haltija vastaa merkkien mahdollisesta rakentamisesta ja ylläpidosta. Altaiden ankkuroinnissa käytettävät köydet ja vaijerit eivät saa estää tai haitata alueen vesiliikennettä.

Altaiden poistosta on tehtävä ilmoitus Liikennevirastolle.

4) Uudenkaupungin kaupunki

Kalastus, kalankasvatus ja kalanjalostus ovat Uudessakaupungissa merkittävä työllistäjä. Kalatalouden merkitys Uudenkaupungin elinkeinorakenteessa on merkittävä. Alue, jolle lupaa haetaan, on maakuntakaavassa kalatalouden kehittämisaluetta, Selkämeren kalastuspuistoa.

Kalankasvatus on merkittävää Uudessakaupungissa. Kalankasvatushanketta tulisi tukea ja ympäristölupa myöntää.

Muistutukset ja vaatimukset

5) 5.1 (Koukonkarta 895-487-4-51) on vastustanut luvan myöntämistä.

Muistuttajan vapaa-ajan kiinteistö on Koukonkartan saarella verkkoaltaiden välittömällä vaikutusalueella. Etäisyys laitokselle on noin puoli kilometriä. Verkkoaltaita on ollut hakemuksen mukaisella paikalla jo vuodesta 1985 saakka. Mannervesi on rikkonainen, karikkoinen ja matala lahtialue, jossa veden vaihtuvuus ei ole paras mahdollinen.

Merialue on ollut jo kolmekymmentä vuotta huomattavan suuren kalankasvatuksen ravinnekuormituksen kohteena. Meriveden laatu on oleellisesti heikentynyt varsinkin viime vuosina. Ensimmäisen kerran kesällä 2013 alueella oli leväkukintoja. Kesällä 2014 tilanne oli vielä huomattavasti huonompi. Merivesi oli vapaa-ajan käyttöön käyttökelvotonta. Huomioon ottaen pitkän ajanjakson kalankasvatuksen ravinnekuormituksen olisi jo aika antaa mahdollisuus merialueelle toipua parempaan tilaan tulevien sukupolvien käyttöön.

6) 6.1 ja 6.2 (Huviranta 631-417-5-79) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Kalankasvatus saastuttaa aluetta ja levät lisääntyvät mukaan lukien myrkylliset sinilevät. Asukkaat, mökkiläiset ja luonto joutuvat kärsimään kasvatuksesta. Kasvatuspaikka on mahdollisimman huono, koska vesi ei vaihdu esteettä saarien takia. Verkkoaltaissa on jatkuvasti kuolleita kaloja. Pyhäranta ja Pyhämaa kärsivät jo nyt sameasta ja leväisestä vedestä. On lyhytnäköistä pilata merialue ja toivoa, että se korjaantuu itsestään.

7) 7.1 ja 7.2 (Ukkola 631-417-2-36) ovat vastustaneet luvan myöntämistä ja vaatineet altaiden poistoa.

Mannervesi ei sovellu kalankasvatukseen.

8) Santtion yhteisalue (vesialue 631-417-876-1) on vastustanut luvan myöntämistä.

Mannervesi ei sovellu teolliseen kalankasvatukseen eikä kalojen talvisäilytykseen. Mannerveden syvänteet ja kynnykset sekä yleinen mataluus heikentävät veden vaihtuvuutta. Kalankasvatuksen rehevöittävät vaikutukset näkyvät etenkin Santion kylän lännen puoleisten saarien vesialueilla. Mannervesi tulee säilyttää luontaisen kalatalouden harjoittamisen alueena.

9) 9.1 (Sirkka 631-417-4-38) on vastustanut luvan myöntämistä ja vaatinut altaiden poistoa.

Kalankasvatusaltaat sijaitsevat noin 700 m:n etäisyydellä muistuttajan kesämökistä. Kalankasvatuksen vaikutukset näkyvät vesi- ja ranta-alueella limaisuuden lisääntymisenä, levälauttoina, pikkukalaparvien puuttumisena rantavesistä, veden sameutena, noin 5 m:n syvyydessä elottomana meren pohjana, kuolleina kaloina ja pohjan pölyämisenä ja joka kesäisenä uimakieltona. Uintimahdollisuus ja luonto alkaa olla menetetty.

Mannervesi on sopimaton kalankasvatukseen.

10) 10.1 ja 10.2 ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Viime vuosina Pihlajakarin saaren ympäristön vedet ovat huomattavasti rehevöityneet. Merivesi on sameaa ja rannoilla on entistä enemmän levää. Kalankasvatus tulisi siirtää ulommas merialueelle.

11) 11.1 ja 11.2 (Länsirinne 895-487-4-86) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Kalankasvatus on jatkunut Pyhämaan vesialueilla jo yli 35 vuotta. Pitkäaikaisen kasvatustoiminnan vuoksi kasvatuspaikkojen ympäristö on pilaantunut ja puhtaat pohjat sedimentoituneet jätteistä. Kasautuvana ja muun toiminnan vuoksi yhteenlaskettuna merialueelle on kertynyt valtavat määrät luonnolle vierasta kuormitusta.

Mannervesi on erityisen matala, pikkulahtien ja saarten kirjoma pitkä lahti, jossa veden vaihtuvuus on vähäinen. Pyhämaan niemen edustalla saaret, karit ja matalikot ulottuvat 6–8 km:n etäisyydelle. Alueella on runsaasti alle 3 m ja alle 6 m:n matalikkoja. Pujon sisäpuolella virtaus on olematon, alle 0,3 cm/s, ja Mannervedellä virtaus on lähellä nollaa. Hallinto-oikeus on katsonut, että Mannervesi ei ole kalankasvatukseen hyvin soveltuva alue.

Pyhämaan niemen edustalla on koko eteläisen Selkämeren laajin luonto- ja lintudirektiivin (SPA/SCL) mukainen Natura-alue, jossa tulee suojella sekä riuttoja että fladoja.

Selkämeren kansallispuisto on perustettu edellisen lupakierroksen jälkeen vuonna 2011. Se merkitsee täysin uutta suojelutilannetta ympäristössä.

Kaloja kasvatetaan kansallispuiston läheisyydessä ja se on ristiriidassa kansallispuiston suojelutavoitteiden kanssa.

Pyhämaan edustan merialue rantaan saakka kuuluu ainoana alueena eteläisellä Selkämerellä Marine Protected Areas -suojeluverkostoon. MPA-alueet ovat maailmanlaajuisesti meri- ja rannikkovyöhykkeitä, joissa luonto (wildlife) on suojattu tuhoilta ja häiriöiltä.

Uudenkaupungin yleiskaavassa sekä Mannerveden että Pyhämaan niemen rannat on merkitty valtaosaltaan loma-asuntoalueeksi (RA). Lisäksi Pitkäluodon edustan saaret on merkitty luonnonsuojelualueiksi (SL). Sijainnihjauksessa käytetty 500 m:n loma-asunto- ja kaavapuskuri sulkee Mannerveden pois kalankasvatuksesta ja tekee mahdottomaksi käyttää vesialuetta liaten.

Kalankasvatuksesta aiheutuu sekä yleiselle että yksityiselle edulle haittaa. Kasvatuksen hyödyt ovat mitättömät, kun verrataan sen aiheuttamia haittoja virkistysluonteiseen asumiseen.

Kalankasvatuksen määrä ja kuormitus perustuvat hakijan tietoihin. Todellista määrää ei ole mahdollista tarkistaa.

Kuolleiden kalojen määrä on ollut suuri. Tauti- ja luonnonkalojen sairastumisriskit kasvavat. Kuolleiden kalojen poistosta ja jätehuollosta ei ole tietoa.

Velvoitetarkkailujen tulokset osoittavat merialueen tilan heikoksi. Vuonna 2012 yksikään 20 pohjan tarkkailupaikasta ei ollut terve. Pyhämaan edustan kaksi tarkkailupaikkaa on todettu likaantuneiksi ja loput paikat merialueella ja Mannervedellä puoliliikaantuneiksi tai puoliterveiksi. Pohjien tila oli selvästi heikentynyt vuoteen 2006 verrattuna.

Yksityisten 1990-luvulla teettämän tutkimuksen mukaan Huhtakarin verkkoallaslaitoksen ympäristössä oli kuolleita pohjia ja fosforimäärä moninkertainen puhtaisiin alueisiin verrattuna. Yksityisten tekemät sukellukset ja sedimenttikokeet ovat osoittaneet, että tilanne on säilynyt vähintään yhtä pahan. Sedimenttinäytteistä osa oli harmaata ja osa hyvin tummaa. Sedimenttinäytteissä ja Marikarin uimarannalta otetuissa näytteissä oli mutaa ja mustaa mönjää. Rantojen ja pohjien pitäisi olla karuja kivikko- ja kalliopohjia.

Mannervedellä on kolmena viime vuotena ollut sinilevää ja siitä on aiheutunut terveyshaittaa. Alueen uimarannat olivat uintikiellossa vuonna 2012. Meriveden tila on estänyt vedenkäytön ja uimisen. Rannat kasvavat rihmalevää ja niihin ajautuu kuollutta leväkasvustoa. Merkittävää haittaa aiheutuu esim. rakkolevien kasvulle ja virkistyskäytölle.

Alueen luonnonkalakannat ovat heikentyneet olemattomiksi. Erityisesti karisiian ja meritaimenen kantojen elvyttäminen olisi paljon merkityksellisempää kuin kalankasvatus haittoineen. Alueen kutupohjat tulisi puhdistaa,

luonnonkalakannat palauttaa ja suojattava tyypillinen kasvillisuus, erityisesti rakkoleväkasvustot. Kalankasvatus houkuttelee hylkeitä, jotka taas karkottavat luonnonkaloja.

Kalankasvatuksessa käytettävä nopeakulkuinen ja suuri huoltoalus aiheuttaa meluhaittoja ja aallonmuodostusta ja sen käyttö on ristiriidassa lintujen suojelun kanssa.

Kaikki Pitkäluodon osakaskunnan osakkaat eivät ole saaneet kirjallista kutsua osakaskunnan kokoukseen eivätkä siten ole päässeet vaikuttamaan kalankasvatuspaikan vuokrasopimuksen käsittelyyn.

Suomen merialueiden pintavesien tila tulisi meristrategiadirektiivin mukaan olla hyvässä kunnossa vuonna 2020. Kansallisen vesiviljelyn sijainnonohjaussuunnitelman (2014) tavoitteena on pienentää kuormitusta herkiltä vesialueilta ja vähentää ristiriitoja vesien muiden käyttömuotojen kanssa. Mannerveden ja Pyhämaan niemen ympäristössä ei ole varattu kasvatukseen soveltuvia alueita.

Voimassa olevan päätöksen mukaan hakijan tuli selvittää laitoksen siirtäminen haitattomampaan paikkaan. Hakija on tehnyt vain suppean arvion. Koska lupamääräystä ei ole noudatettu, kalankasvatustulos tulee poistaa alueelta. Kalojen talvisäilytystä ei saa hyväksyä kasvatustulospaikalla kompromissina tai muiden hankkeiden osana.

Alueellisesti ainoa mahdollisuus kalankasvatukseen on siirtää kasvatustulos ulkomerelle kansallisen sijainninohjaussuunnitelman mukaisesti tai kiertovesipohjaisiin maa-altaisiin.

12) 12.1 ja 12.2 (Huvitus 631-417-2-39) ovat vastustaneet luvan myöntämistä ja vaatineet altaiden poistoa.

Mannervesi ei sovellu kalankasvatukseen.

13) 13.1 ja 13.2 (Huviranta 631-417-5-79) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Mannerveden veden ja pohjan tilat ovat huonontuneet dramaattisesti. Kalakannat ovat vähentyneet muiden kuin särkikalojen osalta. Karisiika ei syksyisin enää kude Mannervedessä, koska rannat ovat tutkimusten mukaan limoittuneet ja leväkasvuston peittämiä. Kalankasvatusrehujen kehittymisestä huolimatta kasvatustulosmääriä ei voida lisätä, koska mitä enemmän kasvatustulos sitä enemmän haittavaikutuksia.

Kuolleita kaloja ei ole poistettu altaista eikä sitä ole valvottu.

Vaasan hallinto-oikeus on edellyttänyt kasvatustulos siirtämistä haitattomampaan paikkaan. Kasvatustulospaikkaa ei saa muuttaa kalojen talvisäilytystulospaikaksi.

14) 14.1 (Leppäkarta 895-487-4-92) on vastustanut luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus¹¹.

15) 15.1 (Myrskylä 895-486-2-31) on vastustanut luvan myöntämistä sekä vaatinut voimassa olevien lupien peruuttamista ja altain poistamista alueelta.

Kalankasvatusaltaat on sijoitettu osakaskunnan yhteiselle vesialueelle. Vesialueen vuokraaminen on tehty hyvien toimintatapojen vastaisesti ja tavalla, joka on ristiriidassa nykyisen lainsäädännön kanssa. Kaikki osakkaat eivät ole saaneet tietoa osakaskunnan kokouksesta, jossa käsitellään vesialueen vuokrausta kalankasvatukseen.

Kalankasvatuksen vaikutuksia veden laatuun ja sedimentteihin on vuosien ajan tarkkailtu pisteistä, jotka eivät ole soveltuneet näytteenottopaikoiksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimesta näytteenotto on muutettu paikkoihin, jotka ovat relevantteja. Muutetun tarkkailun toteuttamisesta ei vielä ole kokemuksia.

Laitoksen toiminta, mm. kuolleiden kalojen käsittely, on ollut epäasiallista. Kuolleet kalat on upotettu mereen.

Kalankasvatusaltaat on sijoitettu erittäin suojaisiin ja mataliin vesiin. Uimien lähialueella ei ole ollut muutama vuoteen mahdollista ilman rannan säännöllistä ruoppaamista ja levien poistoa. Alueella on ollut myös uintikielto saastuneen veden takia. Rannoille kertyy huomattavia määriä mustaa ja upottavaa sedimenttiä, joten rantavedessä kävely on epämiellyttävää.

Hakemuksissa esitetyt tiedot alueen päästöistä ja niiden vaikutuksista eivät perustu tosiasioihin. Hakemuksen liitteet ovat puutteelliset.

16) 16.1 (Heikkilä 631-417-2-38) on vastustanut luvan myöntämistä.

Mannervedellä pitkään jatkunut kalankasvatus on merkittävin merialueen tilan huononemiseen vaikuttanut tekijä. Rannat ja merialueen pohja ovat suurelta osin epämääräisen kasvuston peittämiä mukaan lukien sinileväkukinnot. Vesi on sameaa ja lähes uimakelvotonta. Muutokset ovat olleet selvästi havaittavissa 12 vuoden Iso Leppäkarissa vietettyjen lomakausien aikana.

17) 17.1 (Huviranta 613-417-5-79) on vastustanut luvan myöntämistä.

Ravinnekuormituksen kasvu on jo nyt aiheuttanut sinilevähaittoja ja meriveden samentumista. Meren pohja on kauttaaltaan limoittunut rannan tuntumassa.

18) 18.1, 18.2, 18.3 ja 18.4 ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 11.

19) 19.1 (Suviranta 631-417-6-39) on vastustanut luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 11.

20) 20.1, 20.2, 20.3 ja 20.4 (Merilehto 631-417-1-56) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 11.

21) 21.1 (Teora 631-417-2-76) on vastustanut luvan myöntämistä.

Kalankasvatusaltaat sijaitsevat Pöllän saaren läheisyydessä. Mannervesi on matala, haavoittuva lahtialue, jossa veden vaihtuvuus on erittäin vähäistä. Vuosien aikana veden laatu on merkittävästi heikentynyt ja sinilevien määrä lisääntynyt. Tämä on näkynyt kalakantojen heikentymisenä ja kalalajien vähenemisenä. Jotta rannat, meren pohja, kalakannat ja alueen vesi pääsisivät elpymään, kalankasvatuslaitos on siirrettävä pois alueelta.

22) 22.1, 22.2 ja 22.3 (Hyökyranta 631-417-5-81) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Korkein hallinto-oikeus on todennut, että Huhtakari ei enää sovellu varsinaiseen kalankasvatukseen. Vaasan hallinto-oikeus ja korkein hallinto-oikeus ovat edellyttäneet luvan haltijan selvittämään toiminnan siirron haittommampaan paikkaan.

23) 23.1, 23.2 ja 23.3 (Uppula 631-417-2-32) ovat vastustaneet luvan myöntämistä. Kalankasvatusaltaat tulee poistaa Mannervedestä.

Vesialueella on tapahtunut selvää rehevöitymistä, mikä näkyy ahvenruohojen ja muiden kasvien pintaan asti ulottuvina laajoina kenttinä. Suurin muutos on tapahtunut meren pohjassa, jossa pohjaa peittää 5–15 cm paksu kuolleen kasvillisuuden ja elottoman sedimentin muodostama kerros. Tällaista ei ole ollut alueella vuosia sitten.

Mannervesi on matala merenlahti, jossa veden vaihtuvuus on huono, joten kalankasvatus ei sovi sinne. Kalankasvatusaltaiden syvyys on 4 m, joten 6,5 m syvässä vedessä altaiden alle ei jää paljonkaan tilaa. Lähialueella veden syvyys on keskimäärin vain 3–4 m, joten vesimassat eivät ole kovin suuria. Pohja on kalankasvatusaltaiden kohdalla paksun lietteen peitossa, joten olosuhteet virtausten suhteen eivät ole riittävät.

Kalankasvatus on varsin alkeellista eläinkasvatusta. Valtava määrä ravinteita kulkeutuu suoraan koskemattomana altaiden läpi meren pohjaan. Lai-

toksella ei ole suljettua keruusysteemiä altaiden alla käyttämättömän rehun ja jätösten talteen ottamiseksi. Lisäksi kaloille syötettävät antibiootit ovat vesialueen käyttäjille terveysmielessä kielteisiä ja arvaamattomia.

Toiminnalle on olemassa vaihtoehtoja. Nykyisin on saatavissa suljetulla kierrolla varustettuja kalankasvatusmenetelmiä. Kasvatukselle on myös olemassa vaihtoehtoisia paikkoja. Mannerveden ulkopuolella avomerellä vain muutaman kilometrin päässä on vesialue, jossa syvyys on 10–25 m, veden virtaukset ja vaihtuvuus eri luokkaa kuin Mannervedellä. Taloudelliset syyt eivät saa olla esteenä laitoksen siirrolle sopivampaan paikkaan.

24) 24.1 (Leppärinne 631-417-5-82) on vastustanut luvan myöntämistä. Kalankasvatusaltaat tulee poistaa Mannervedestä ja siirtää ulkomerelle.

Ympäristön ja veden tila on merkittävästi huonontunut 1970-luvulta lähtien. Aiemmin vesi oli kirkasta. Nykyään pohjan näkee vain laiturin reunassa. Vesi on samentunut ja veden vaihtuvuus on vähäistä. Aiemmin siikaa sai hyvin syksyllä, mutta nykyisin sitä ei juuri ole. Siika ei tule alueelle kutemaan kuten ennen. Levää on kertynyt mökin rantaan ja rannat ovat rehevöityneet.

25) Pro Rihtniemi ry on vastustanut luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 11.

26) 26.1 (Revonkari 895-486-3-22) on vastustanut luvan myöntämistä.

Kalankasvatusallas on siirrettävä voimassa olevan päätöksen mukaisesti ulkomerelle.

27) 27.1, 27.2, 27.3 ja 27.4 (Topinmaa 631-405-1-57) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Muistuttajat ovat useina vuosina kärsineet meriveden huonosta laadusta. Kesäisin vesi on ollut uima- ja käyttökelvotonta yli kuukauden. Kesällä 2014 Mannervedellä oli voimakas leväkukinta.

28) 28.1, 28.2, 28.3 ja 28.4 (Päiväkari 631-417-2-35) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Päiväkarin saari on ollut aktiivisessa käytössä jo 48 vuotta. Mannerveden sinilevämäärät ovat kasvaneet räjähdysmäisesti viime vuosina. Kalankasvatuksella on merkittävä vaikutus merialueen tilan heikkenemiseen.

Mannervesi ei sovellu kalankasvatukseen mataluuden ja heikkojen virtausolosuhteiden puolesta. Vesiviljelyn sijainninhjaussuunnitelman mukaan kasvatus tulee ohjata syville ja virtaaville paikoille, joissa on hyvät laimentumisolosuhteet. Laitokset tulisi sijoittaa yli 20 m syville vesialueille.

29) 29.1 (Rantakolhi 895-487-4-107, Kolhi 895-487-4-108 ja Leppi 895-487-5-35) on vastustanut luvan myöntämistä.

Kalankasvatus Mannervedessä on jatkunut yhtäjaksoisesti jo lähes 40 vuotta. Ympäristön tila on dramaattisesti heikentynyt. Kristallin kirkas vesi on nykyään levien samentamaa ja näkinkenkien ennen kirjomat pohjat ovat peittyneet liejuun ja sedimentoituneisiin jätteisiin. Aiemmin harvaan esiintynyt järviruoko kasvaa nyt tiheäkasvuisena matalilla rannoilla ja pikkulahdissa. Myös levän peittämä ahvenruoho haittaa uimista ja veneilyä. Mannerveden nykyinen tila on pääosin seurausta kalankasvatuksen liiallisesta ravinnekuormituksesta.

Mannervesi on erityisen matala, karikkojen, saarten ja pikkulahtien kirjoma pitkä lahti, jossa veden vaihtuvuus on vähäistä. Alue, jossa kalankasvatuslaitos sijaitsee, on vain kapeiden ja matalien salmien kautta yhteydessä ulapalle, joten virtaukset laitoksen alueella eivät ole kovin hyviä. Vaasan hallinto-oikeus ja korkein hallinto-oikeus ovat todenneet, että Mannervesi ei ole kalankasvatukseen hyvin sopiva alue. Hakijan olisi tullut selvittää 31.10.2013 mennessä toiminnan siirto haitattomampaan paikkaan.

Velvoitetarkkailuissa on osoitettu, että pohjien laatu on viime vuosina selvästi heikentynyt. Hakemusta ei tule hyväksyä, koska jo tähän mennessä tehtyjen selvitysten mukaan pohjien tila on heikentynyt. Kalojen talvisäilytystä hakemuksen mukaisessa mittakaavassa ei saa hyväksyä kompromissina tai muiden kasvatushankkeiden osana.

Kalankasvatuslaitokselle tulee etsiä haitattomampi paikka. Ainoa mahdollisuus kasvatuksen jatkamiselle on siirtää verkkoaltaat ulkomerelle kansallisen sijainninohjaussuunnitelman mukaisesti tai muuttaa tuotanto kiertovesipohjaiseksi maa-altaisiin.

30) 30.1 ja 30.2 (Johannes I 631-408-115 ja Johannes II 631-408-4-116-2) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 11.

31) Pyhämaan–Pyhärannan vesiensuojeluyhdistys ry on vastustanut luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 11.

32) 32.1 ja 32.2 (Helenanranta 895-487-6-112) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Mannervesi on matala, pikkulahtien ja saarten kirjoma alue, jossa veden vaihtuvuus on vähäinen. Kalankasvatuslaitos vaikuttaa koko Mannerveden merialueen tilaan, meriluontoon ja paikkakunnan maineeseen sekä myös kiinteistömme käyttöarvoon ja hintaan.

Ranta- ja loma-asuntoja on monta sataa. Loma-asuntojen arvo ja verovai-
kutukset on moninkertainen kalankasvatukseen paikkakunnalle tuottamaan li-
sääarvoon ja verotuloihin verrattuna.

Osakaskuntaa ei ole kutsuttu kokoon lainmukaisesti käsittelemään Huhta-
karin kasvatuspaikan vuokrausta. Kokouksessa ei ole ollut esillä korkeim-
man hallinto-oikeuden päätöstä, jonka mukaan Huhtakarin alue ei sovellu
kalankasvatukseen.

Kansallisen vesiviljelyn sijainninhjaussuunnitelman (2014) mukaan Man-
nerveden ja Pyhämaan niemen ympäristössä ei ole kalankasvatukseen
soveltuvia alueita. Alueet ovat herkkiä ja ristiriidat muiden käyttömuotojen
kanssa ovat todellisia.

Korkein hallinto-oikeus on 6.10.2008 edellyttänyt hakijan selvittämään ka-
lankasvatuslaitoksen siirtoa haitattomampaan paikkaan mahdollisimman
lyhyessä määräajassa. Hakija on esittänyt vain suppean arvion. Kalojen
talvisäilytystä hakemuksen mukaisessa mittakaavassa ei saa hyväksyä
kompromissina tai muiden kasvatushankkeiden osana.

Alueellisesti ainoa mahdollisuus kalankasvatukseen on siirtää kasvatus ul-
komerelle kansallisen sijainninhjaussuunnitelman mukaisesti tai kiertove-
sipohjaisiin maa-altaisiin.

33) 33.1 ja 33.2 (Poukama 631-417-5-65) ovat vastustaneet luvan myön-
tämistä.

Mannervesi on matala ja haavoittuva lahti ja sen veden vaihtuvuus on erit-
tään vähäinen. Kalankasvatukseen vaikutusalueena on koko Mannervesi.
Kalankasvatus pilaa vesialueet. Vesi on toisinaan sameaa, joka johtuu ka-
lankasvatukseen edesauttamasta rehevöitymisestä.

Kalojen rehuissa käytetään antibiootteja ja kalankasvatukseen haittana ole-
vat kalatäit siirtyvät luonnonkaloihin. Kalankasvattamot eivät ole teettäneet
kaikkia sovittuja merenpohja- ja vedenlaatututkimuksia, joita ympäristölu-
van saaminen edellyttää. Vaasan hallinto-oikeus on edellyttänyt hakijan
selvittämään laitoksen siirtoa haitattomampaan paikkaan. Kalankasvatus
on siirrettävä paikkaan, jossa vesi vaihtuu.

34) 34.1 ja 34.2 (Kesäranta 631-417-1-21) ovat vastustaneet luvan myön-
tämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 33.

35) 35.1 ja 35.2 (Pihlajakari 631-417-3-38) ovat vastustaneet luvan myön-
tämistä.

Mannervesi muodostaa pitkänä ja kapeana lahtena oman ekosysteemin.
Veden vaihtuvuus avoveteen verrattuna ei ole niin suurta, että eliöstö kes-

täisi kalankasvatuksesta tulevan kuormituksen. Lähempänä ulkomerta tilanne on toinen.

36) 36.1 (Puutermaa 631-417-4-39) on vastustanut luvan myöntämistä.

Muistutus on saman sisältöinen kuin muistutus 21.

37) 37.1 ja 37.2 (Kiviranta 631-417-5-80) ovat vastustaneet luvan myöntämistä.

Laitos sijaitsee 700 m:n etäisyydellä muistuttajien kiinteistöstä. Merialueen tila on muuttunut 35 vuoden aikana erittäin huolestuttavasti. Luonnonkala on hävinnyt alueelta lähes kokonaan, merenpohja on rehevöitynyt, veden laatu huonontunut ja rannat liettyneet ja rehevöityneet.

Mannervesi on erittäin matala, lähes suljettu ja virtaamaton lahti, joten veden vaihtuvuus on vähäistä. Hakemuksessa on virheellistä tietoa kalankasvatuksen vaikutuksista ympäristöön, syvyyksistä ja matkasta ulkomerelle.

Viime kesinä ja varsinkin kesällä 2014 kuolleiden kalojen määrä altaissa on ollut suuri. Muutaman kerran kasvattaja on yrittänyt poistaa niitä. Kalankasvatuksen jätehuolto on arveluttavaa, koska myös perkaamo tuottaa jätettä huomattavat määrät. Altaista aiheutuu ajoittain melu- ja hajuhaittoja.

Alueen käyttö virkistysalueena on mittava ja sillä on suuri merkitys Pyhärannan kunnalle. Kalankasvatus on taloudellisesti heikosti kannattavaa toimintaa. Mannerveden alue ei sovellu teuraskalan eikä poikaskasvatukseen eikä kalojen talvisäilytykseen mataluutensa ja virtausolosuhteidensa takia. Kalankasvatus kyseisellä alueella ei ole elinkeinona niin merkityksellinen, että vesialueen pilaamista kannattaisi jatkaa.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään edellyttänyt selvittämään kalankasvatuksen siirtoa haitattomampaan paikkaan. Hakija on vuonna 2012 ilmoittanut siirtävänsä laitoksen Pyhämaan nokan edustalle, jossa veden vaihtuvuus on hyvä eikä mökkinaapureita ole lähistöllä. Pujon alueelle haettua 600 tonnin laitosta ja myöhemmin peruttua hakemusta ei voida pitää tässä tarkoitettujen siirtojen selvittämisenä. Hakija on esittänyt vain suppean arvion laitoksen siirrosta.

Selitys

Hakija on 1.4.2015 toimittanut aluehallintovirastoon selityksensä hakemuksesta tehdyistä lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä.

Muistutuksissa ei ole esitetty mitään sellaista, joka antaisi aihetta hakemuksen hylkäämiseen tai toiminnan rajaamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyillä tavoilla. Hakija on uudistanut hakemuksessa esittämänsä ja katsonut, että edellytykset luvan myöntämiseen ovat olemassa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Esan Kala Oy:lle toiminnan lopettamiseen tarvittavaksi siirtymäajaksi luvan verkkoaltaiden pitämiseen meressä ja kalojen kasvattamiseen niissä Uudenkaupungin kaupungin Kettelin kylän yhteisellä vesialueella 895-481-876-1 Iso Pääskyluodon koillispuolella tämän päätöksen liitteen 2 osoittamalla paikalla.

Aluehallintovirasto myöntää Esan Kala Oy:lle määräaikaisen käyttöoikeuden kalankasvatusta varten tarvittavaan noin 4,0 ha suuruiseen yhteisestä vesialueesta 895-481-876-1. Käyttöoikeusalue on esitetty tämän päätöksen liitteessä 2. Käyttöoikeus on voimassa yhtä kauan kuin luvan saajalla on tämän päätöksen nojalla oikeus kasvattaa kalaa.

Luvan saajan on noudatettava ympäristönsuojelulain ja vesilain säännöksiä sekä seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

Rakenteet ja laitteet

1. Verkkoaltaiden yhteenlaskettu pinta-ala saa olla enintään 1 250 m².

Verkkoaltaat saadaan käsitellä ainoastaan sellaisilla antifouling-aineilla, jotka on hyväksytty käytettäväksi kalankasvatustoiminnassa.

2. Kalankasvatustoimintaan liittyvät rakenteet ja laitteet on pidettävä asianmukaisessa kunnossa. Verkkoaltaat on ankkuroitava niin, että ne pysyvät suunnitellulla paikalla eivätkä aiheuta vesiliikenteelle tai merialueen muulle käytölle vältettävissä olevaa haittaa.

Rakenteet on poistettava alueelta välittömästi toiminnan päätyttyä.

3. Verkkoaltaat on merkittävä Liikenneviraston ohjeiden mukaisesti. Altain sijainnista ja merkinnästä samoin kuin niiden myöhemmästä poistamisesta on tehtävä karttaliittein varustettu ilmoitus Liikennevirastolle.

Toiminta ja päästöt

4. Laitosta on hoidettava siten, että kalankasvatuksen ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Laitoksen toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu melu- eikä hajuhaittoja ympäristölle.

5. Kalankasvatuksessa vuosittain käytettävä rehu saa sisältää enintään 440 kg fosforia ja enintään 3 000 kg typpeä.

Kasvatuksessa on käytettävä rehuja, joiden ravinnepitoisuudet ovat mahdollisimman pienet, ja ruokinnassa on pyrittävä mahdollisimman pieneen rehukertoimeen. Tavoitteena on, että ominaispäästö ei ylitä 5,0 g fosforia eikä 40 g typpeä kasvatettavaa kalakiloa kohti.

Ominaispäästöarvot lasketaan vähentämällä vuosittain käytettävän rehun ravinnemäärästä kalan lisäkasvuun sitoutunut ravinnemäärä ja jakamalla näin saatu erotus kalan vuotuisella lisäkasvulla. Kasvatetussa kalassa on 0,40 % fosforia ja 2,75 % typpeä.

Jätehuolto

6. Kuolleet kalat on kerättävä talteen ja kompostoitava tai toimitettava laitokseen, jolla on asianmukainen lupa käsitellä nämä jätteet. Kuolleet kalat on käsiteltävä eläinjätteen käsittelystä annettujen säädösten mukaan.

7. Laitosta on muutoinkin hoidettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on lajiteltava ja varastoitava asianmukaisesti sekä toimitettava hyötykäyttöön, käsiteltäviksi tavanomaisen jätteen tai vaarallisen jätteen käsittelypaikoille.

Häiriö- ja muut poikkeustilanteet

8. Kalankasvatukseen liittyvistä merkittävistä häiriö- ja poikkeustilanteista on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ja Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä sekä havaitut viat ja häiriötekijät on korjattava viipymättä.

9. Jos laitoksella olevissa kaloissa todetaan tai on syytä epäillä olevan eläintautilain nojalla vastustettavaa kalatautia tai muuta tarttuvaa kalatautia, jota ei yleensä esiinny Suomessa, asiasta on ilmoitettava joko kunnan tai aluehallintoviraston eläinlääkärille ja ryhdyttävä muihin tarvittaviin toimenpiteisiin.

Vakavissa kalatautitapauksissa on ilmoitus tehtävä myös Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

Tarkkailu ja raportointi

10. Laitoksen vastuullisen hoitajan nimi yhteystietoineen on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

11. Laitoksen toiminnasta on pidettävä hoitopäiväkirjaa. Päiväkirjaan on merkittävä tiedot

- altaiden tuomisesta paikalle ja niiden poisviennistä,
- käytössä olevien altaiden tilavuudesta ja pinta-alasta,
- laitokseen tuodun ja siitä poistetun kalan määrästä,
- laitoksella käytetyn rehun määrästä ja laadusta,
- laitoksella tapahtuvan verestyksen yhteydessä tulevan veren, kuolleiden kalojen ja muiden jätteiden määrästä, laadusta ja niiden käsittelystä sekä toimittamisesta edelleen,
- mahdollisista kalataudeista ja kalakuolemista sekä käytetyistä lääkkeistä ja muista kemikaaleista,

- laitoksella käytettävien rehujen ja kemikaalien varastoinnista sekä
- muista seikoista, jotka vaikuttavat päästöjen seurantaan ja ohjaukseen.

Hoitopäiväkirja on säilytettävä viiden vuoden ajan ja vaadittaessa esitettävä viranomaisille.

Edellistä vuotta koskeva yhteenveto tätä tarkoitusta varten laaditulla lomakkeella on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Muutkin tarpeelliset tiedot ja selvitykset on vaadittaessa annettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hoitopäiväkirjoissa ja yhteenvedoissa esitettyjen tietojen luotettavuuden tarkistamiseksi.

Lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta sovelletaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vaitiolovelvollisuuteen sen suorittaessa ympäristönsuojelulain mukaisia tehtäviä. Laitoksen toimintaan liittyvät päästö- ja tarkkailutiedot sekä ympäristön tilaa koskevat tiedot eivät kuitenkaan ole salassa pidettäviä.

12. Kalankasvatuksen vaikutuksia merialueella on tarkkailtava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla. Tarkkailu voidaan suorittaa yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Ehdotus tarkkailuohjelmaksi on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Jos tarkkailutulokset antavat siihen aihetta, voi asianomainen viranomainen tämän päätöksen estämättä myöhemmin muuttaa tarkkailuohjelmaa.

Tarkkailujen tulokset on toimitettava tarkkailuohjelmassa määrätyn ajoin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailutiedot on vaadittaessa annettava myös asianosaisille nähtäviksi.

Käyttöoikeus

13. Myönnetystä käyttöoikeudesta on maksettava vuosittain 480 euroa viimeistään 30.9. Uudenkaupungin Kettelin kylän yhteisen vesialueen 895-481-876-1 osakaskunnalle. Korvaukselle on maksettava viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Viivästyskoron määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa 31.12.2018 saakka.

Edunmenetykset

Kalankasvatuksesta, kun toimintaa harjoitetaan lupamääräysten mukaisesti, ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetys-

tä eikä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain mukaan korvattavaa vesien pilaantumista.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan määräyksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräykset tai luvasta poikkeavia määräyksiä luvan voimassaolosta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinta

Vaikutukset vesialueeseen ja sen käyttöön

Kalankasvatustilaston keskimääräiset päästöt ovat vuosina 2009–2013 olleet 350 kg/a fosforia ja 3 100 kg/a typpeä.

Pääskyluodon laitos sijaitsee Mannerveden saarivyöhykkeen ja Pitkäluodon välisellä, melko matalalla merialueella. Veden vaihtuvuus alueella on rajoitettua Mannerveden ja avomeren välisten kynnysten ja saarisuuden takia. Saarien suojaisuudesta ja rannikon läheisyydestä johtuen merialueen pohja on pääasiassa sedimentaatiotyyppistä pehmeää pohjaa.

Alueella on kasvatettu kalaa noin 30 vuotta. Kalankasvatustoiminta on 2000-luvulla vakiintunut ja päästöt ovat vuosittain vaihdelleet vähän. Mannervedelle tulee kuormitusta myös Ihodenjoen kautta sekä lähivaluma-alueelta hajakuormituksena.

Velvoitetarkkailutietojen perusteella laitoksen päästöt ovat nostaneet laitoksen lähialueen ravinnepitoisuuksia keskimäärin 6–10 % Mannerveden vertailualueisiin verrattuna. Veden laadussa laitoksen vaikutus on merkittävimmin näkynyt levien määrän (klorofyllipitoisuuden) nousuna (noin 20 %). Kasviplanktonin määrä vaihtelee vuosittain levien kasvuolosuhteiden mukaisesti.

Mannervesi on ravinnepitoisuuksien perusteella lievästi rehevän ja rehevän rajoilla. 2010-luvulla levämäärät ovat olleet suurempia kuin aikaisemmin pääosin muusta kuin kalankasvatuksesta johtuen. Rannikkoalueen yleinen rehevöityminen on lisääntynyt. Kalankasvatuksen vaikutus veden laatuun laitoksen lähialueilla näkyy selvästi velvoitetarkkailutuloksissa.

Pääskyluodon laitoksen vaikutus näkyy myös lähialueen pohjaeläimistössä. Laitoksen päästöt ovat lisänneet orgaanisen aineksen määrää sekä pohjaeläimistön lajimäärää ja biomassaa alueen syvänteissä. Pehmeitä pohjia suosivat ja orgaanista kuormitusta sietävät surviaissääskien määrät ovat lisääntyneet. Pohjan läheisissä vesikerroksissa happipitoisuudet ovat kuitenkin pysyneet hyvinä kaikilla tarkkailupaikoilla. Tästä osoituksena alueella on ollut myös pehmeitä ja hapekkaita pohjia suosivia valkokatkoja.

Pohjaeläimistön perusteella laitoksen lähialueen pohja on luokiteltu puolili-
kaantuneeksi. Vertailualueen pohja on ollut puoliterveä. Hapettomia sy-
vänteitä, joissa ei ole pohjaeläimiä, alueella ei ole tavattu.

Ravinnepitoisuuksien perusteella Mannerveden ekologinen luokka on ollut
pääosin tyydyttävä. Kalankasvatustilastojen lähialueilla luokka on ollut osin
myös välttävä ja vertailualueilla hyvä.

Päätöksen mukainen kalankasvatus ei aiheuta haittaa veneliikenteelle eikä
kalastukselle. Kalankasvatuksen päästöt eivät merkittävästi heikennä vesi-
ja ranta-alueiden virkistyskäyttöä.

Koko Manneveden rehevöitymiseen ja ekologiseen luokkaan vaikuttavat
lahtialueen mataluus ja veden rajoittunut vaihtuvuus sekä kalankasvatuk-
sen lisäksi myös muu kuormitus.

Vaikutukset Natura- ja luonnonsuodelualueisiin

Pääskyluodon kalankasvatustilaston päästöt ja niiden vaikutukset eivät
merkittävästi heikennä Uudenkaupungin saariston Natura-alueen luontoar-
voja eivätkä Selkämeren kansallispuiston suojelu- ja käyttötavoitteita.

Vesienhoitosuunnitelma Ekologisen luokituksen mukaan Mannervesi kuuluu kokonaisuutena arvioi-
den tyydyttävään luokkaan. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa hyvä
tila merialueilla viimeistään vuoteen 2027 mennessä.

Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitosuunnitelman mu-
kaan kalankasvatuksen kuormitusta tulee vähentää erityisesti niillä alueilla,
joilla ekologinen tila on hyvää huonompi tai tila uhkaa heikentyä kalankas-
vatuksen kuormituksen johdosta ja joilla vesistöjen tilaa voidaan parantaa
kalankasvatuksen kuormitusta alentamalla.

Kun otetaan huomioon päästöjä vähentävät lupamääräykset, päätöksen
mukainen lyhyt jäljellä oleva tuotantoaika, laitoksen päästöjen vaikutus ve-
den ja pohjan laatuun, rehevöitymiseen sekä alueen ekologiseen luokituk-
seen, Pääskyluodon kalankasvatustilaston toiminta ei vaikeuta vesien-
hoitosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Vesiviljelyn sijainninhjaus

Vesiviljelyn sijainninhjauksen keskeisenä linjauksena on, että elin-
keinotoiminta ei saa heikentää vesien tilaa. Uusi toiminta ohjataan alueille,
joilla se ei vaaranna vesien- ja merenhoitosuunnitelmissa asetettujen ta-
voitteiden saavuttamista, ja toiminta aiheuttaa mahdollisimman vähän hait-
taa vesialueen muulle käytölle.

Tavoitteena on olemassa olevan toiminnan osalta vähentää kuormitusta
ympäristön ja vesien virkistyskäytön kannalta herkillä vesialueilla sekä vä-
hentää ristiriitoja vesistön muiden käyttömuotojen kanssa.

Mannervesi soveltuu mataluuden, veden vaihtuvuuden ja maa-alueita tulevan kuormituksen takia huonosti kalankasvatukseen. Alueella on mahdollista säilyttää kaloja talvella ja mahdollisesti kasvattaa kalanpoikasia siten, että päästöt ovat nykyistä vähäisempiä.

Kalankasvatuksen siirtämiseksi sijainninohjaussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ei ole toistaiseksi löytynyt sopivaa ratkaisua, mikä on otettu luparatkaisussa huomioon siten, että lupa on myönnetty lyhyeksi siirtymäajaksi ja haettua pienemmälle toiminnalle. Kasvatuksen päätyttyä päästöjen rehevöittävä vaikutus vähenee, joten sijainninohjauksen tavoitteet Mannervedellä ovat saavutettavissa myöhemmin.

Laitoskoko

Edellä esitetyn perusteella ja kun otetaan huomioon myös kalankasvatustoiminnan päästöjen vähentämistarve Mannervedellä, aluehallintovirasto on määrännyt raja-arvot rehun ravinnesisällölle. Kalankasvatuksessa kalojen ruokintaan käytettävä rehu saa sisältää enintään 440 kg fosforia ja enintään 3 300 kg typpeä vuodessa.

Laitoksen huolellinen ja ammattitaitoinen hoito (rehukerroin 1,10) sekä vähäravinteisten rehujen (fosforipitoisuus 0,80 % ja typpipitoisuus 6,0 %) käyttö ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatteen (BEP) mukaisesti mahdollistavat kalojen lisäkasvun suuruudeksi noin 50 000 kg vuodessa. Kalaan sitoutuvan fosforin määrä on 4,0 g/kg ja typen määrä 27,5 g/kg. Toiminnasta aiheutuvat laskennalliset ravinnepäästöt ovat 220 kg fosforia ja 2 000 kg typpeä vuodessa.

Laitoksen vuosien 2009–2013 keskimääräisiin päästöihin verrattuna fosfori- ja typpipäästöt vähenevät yli 30 %.

Vesilain mukaiset lupaedellytykset

Käyttöoikeus laitosta varten tarvittavaan noin neljän hehtaarin suuruiseen vesialueeseen voidaan myöntää, koska hakijan omistaman kiinteistön osuutta vastaava osa yhteisestä vesialueesta on laitosta varten tarvittavaa vesialuetta suurempi ja koska vesilain mukaiset muut luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Käyttöoikeus on, kuten myös lupa, myönnetty määräaikaikaisena. Käyttöoikeudesta määrätään suoritettavaksi korvausta lupamääräyksen mukaisesti.

Luvan myöntämisen edellytykset vesilain mukaan ovat olemassa, koska kalankasvatustalaiden pitämisestä meressä yksityiselle edulle saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Ympäristönsuojelulain mukaiset lupaedellytykset

Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut voimaan 1.9.2014. Lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen 229 §:n mukaan hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten

mukaisesti. Tämän vuoksi tähän asiaan sovelletaan aikaisemmin voimassa ollutta ympäristönsuojelulakia (86/2000).

Hakemuksen mukaiselle toiminnalle ei ole ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisia lupaedellytyksiä. Luvan myöntämisen edellytykset ovat kuitenkin olemassa, kun päästöjä rajoitetaan lupamääräysten mukaisesti ja kalan kasvatuksen kesto aika rajataan vuoden 2018 loppuun saakka. Tällöin kalankasvatuksesta, kun se toteutetaan lupamääräysten mukaisesti, ei aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain ja -asetuksen vaatimukset.

Luvassa myönnetty siirtymäaika toiminnan lopettamiselle nykyisessä kasvatuspaikassa on tarpeen toiminnan uudelleen järjestämiseksi.

Lupamääräykset

Lupamääräyksessä 1 verkkoaltaiden enimmäispinta-ala on määrätty hakemuksen mukaisesti.

Rakenteita koskevat lupamääräykset 1–3 ovat tarpeen vesiliikenteelle ja vesialueen muulle käytölle aiheutuvien haittojen estämiseksi.

Merialueen pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi annetaan lupamääräykset 4–7. Ominaispäästöjä koskeva tavoitteellinen raja-arvo on tarpeen sen varmistamiseksi, että luvan saaja hoitaa laitosta ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatteen (BEP) mukaisesti myös silloin, kun laitos toimii vajaalla kapasiteetilla.

Jätteen haltijaa koskevat jätelain 28 §:n mukaiset yleiset huolehtimisvelvollisuudet jätehuollon järjestämisestä. Jätteistä annetut lupamääräykset 6 ja 7 koskevat näitä velvollisuuksia.

Lupamääräykset 8 ja 9, jotka koskevat häiriö- ja muita poikkeustilanteita, ovat tarpeen haittojen ennaltaehkäisyn kannalta.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset 10–12 ovat tarpeen päästöjen ja niiden vaikutusten selvittämiseksi, valvontaa varten ja ennakoimattomien vahinkojen varalta.

Lupamääräyksen 13 mukainen käyttöoikeuskorvaus on määrätty hakemuksen mukaisesti. Määräyksessä on annettu korvauksen maksamista ja korkoa koskevat tarpeelliset velvoitteet.

Luvan voimassaolo

Lupa on määräaika. Voimassaoloaika on riittävän pitkä, jotta kalankasvatustoimintaa voidaan siirtää muualle sijainninohjaustavoitteiden mukaisesti.

Lainkohdat

Vesilain 3 luvun 4 §

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 41, 42, 43, 45, 46, 50, 52, 55 ja 56 §

VASTAUKSET LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA VAATIMUKSIIN

Mannerveden ekologisen tilan parantamiseksi sekä vesien- ja merenhoidon tavoitteiden saavuttamiseksi lupa on myönnetty määräajaksi, joten perusteita toistaiseksi voimassa olevalle luvalla ei ole.

Aluehallintovirasto on muilta osin ottanut huomioon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, metsähallituksen, Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunnan, liikenneviraston ja Uudenkaupungin kaupungin lausunnot lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

Kalankasvatustoiminnan lopettamista ja verkkoaltaiden poistamista koskevat vaatimukset on otettu huomioon luparatkaisussa. Toiminnanharjoittajalle on annettu kolmen vuoden kohtuulliseksi katsottu siirtymäaika toiminnan lopettamiseksi.

Voimassa olevien päätösten lupamääräysten noudattamisen valvonta on Lounais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja paikallisesti Uudenkaupungin kaupungin ympäristö- ja lupalautakunnan tehtävänä.

Hakemukseen liitetyt selvitykset ja velvoitetarkkailuraportit ovat olleet riittävät asian ratkaisemiseksi. Tarkkailuohjelman muuttamista koskevat näkemykset voidaan tarvittaessa ottaa huomioon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tarkkailuohjelman hyväksymisen yhteydessä.

Kalankasvatus ei merkittävästi lisää alueen rehevöitymistä, joten laitoksen päästöt eivät aiheuta rantakiinteistöjen arvon alentumista eivätkä virkistyskäytön heikkenemistä. Luvan epäämiseen ei ole perusteita. Toiminnasta ennalta arvioiden ei aiheudu korvattavaa vahinkoa.

Muistutukset on muilta osin otettu huomioon lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa esitetyillä tavoilla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 9 140 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Kalankasvatustoiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaisen luvan ja verkkoaltaiden sijoittaminen vesialueelle vesilain mukaisen luvan. Ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaan ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaiset hakemukset on tällöin käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Asetusta sovelletaan hakemuksiin, jotka on pantu vireille vuosina 2012 ja 2013. Kalankasvatusta koskevan ympäristöluvan käsittelymaksu silloin, kun kalojen lisäkasvu on 20 000–100 000 kg/a, on 9 140 euroa ja vesilain mukaisen luvan 2 740 euroa (muu vesilain 3 luvun mukainen hanke). Koska kysymyksessä on ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisessa yhteiskäsittelyssä käsiteltävä asia, peritään asian käsittelystä korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian käsittelymaksun suuruinen maksu.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Esan Kala Oy

Jäljennös päätöksestä

Uudenkaupungin kaupunki
 Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
 ympäristö ja luonnonvarat vastuualue (sähköisesti)
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
 kalatalous (sähköisesti)
 Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-266-04-08-2013 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Uudenkaupungin kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

- 1) Valitusosoitus
- 2) Laitoksen sijainti kartalla

Juha Helin

Hannu Kokko

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Juha Helin ja Hannu Kokko.
Asian on esitellyt Hannu Kokko.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 16.10.2015 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Ratapihantie 9, 00520 Helsinki</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 110, 00521 Helsinki</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>(vaihde) 0295 016 000</td></tr> <tr> <td>fax:</td><td>09 6150 0533</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>ymparistoluvat.etela@avi.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8 - 16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki	postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki	puhelin:	(vaihde) 0295 016 000	fax:	09 6150 0533	sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi	aukioloaika:	klo 8 - 16.15
käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki												
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki												
puhelin:	(vaihde) 0295 016 000												
fax:	09 6150 0533												
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi												
aukioloaika:	klo 8 - 16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.												

